

“Azərbaycan Hava Yolları” Qapalı Səhmdar Cəmiyyəti

31 dekabr 2020-ci il tarixinə başa çatan il üzrə
Konsolidə edilmiş Maliyyə hesabatları və
Müstəqil Auditor Hesabatı

“AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI” QAPALI SƏHMDAR CƏMIYYƏTI

MÜNDƏRİCAT

	Səhifə
31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNƏ BİTƏN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARININ HAZIRLANMASI VƏ TƏSDİQLƏNMƏSİ İLƏ BAĞLI RƏHBƏRLİYİN MƏSULİYYƏTİNƏ DAİR HESABAT	1
MÜSTƏQİL AUDİTOR HESABATI	2
31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNƏ BİTƏN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI:	
Konsolidə edilmiş mənfəət və ya zərər və digər məcmu gəlir haqqında hesabat	5
Konsolidə edilmiş maliyyə vəziyyəti haqqında hesabat	6
Konsolidə edilmiş kapitalda dəyişikliklər haqqında hesabat	7
Konsolidə edilmiş pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabat	8-9
Konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına qeydlər	10-49

“AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI” QAPALI SƏHMDAR CƏMIYYƏTI

31 DEKABR 2020-CI İL TARIXINƏ BİTƏN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARININ HAZIRLANMASI VƏ TƏSDİQLƏNMƏSİ İLƏ BAĞLI RƏHBƏRLİYİN MƏSULİYYƏTİNƏ DAİR HESABAT

Rəhbərlik “Azərbaycan Hava Yolları” Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin və onun törəmə müəssisələrinin (“Qrup”) 31 dekabr 2020-ci il tarixinə maliyyə vəziyyətini, eləcə də həmin tarixə başa çatan il üzrə konsolidə edilmiş əməliyyat nəticələrini, pul vəsaitlərinin hərəkəti və kapitalda dəyişiklikləri Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına (“MHBS”lər) uyğun olaraq düzgün əks etdirən konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının hazırlanmasına görə məsuliyyət daşıyır.

Konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının hazırlanmasında rəhbərlik aşağıdakılara cavabdehdir:

- Mühasibat uçotu siyasətlərinin müvafiq şəkildə seçilməsinə və tətbiqinə;
- Məlumatların, o cümlədən mühasibat uçotu siyasətlərinin müvafiq, mötəbər, müqayisəli və anlaşıla bilən tərzdə təqdimatına;
- İstifadəçilərə xüsusi əməliyyatların, digər hadisə və şəraitlərin Qrupun konsolidə edilmiş maliyyə vəziyyətinə və maliyyə nəticələrinə təsirini anlamağa kömək göstərmək üçün MHBS-nin xüsusi tələblərinin yerinə yetirilməsi kifayət etmədikdə əlavə açıqlamalar verilməsinə; və
- Qrupun fasiləsizlik prinsipinə əsasən fəaliyyətini davam etdirə bilməsi imkanlarının qiymətləndirilməsinə.

Həmçinin rəhbərlik aşağıdakılara görə məsuldur:

- Qrupda sağlam və effektiv daxili nəzarət sisteminin planlaşdırılması, tətbiqi və saxlanılmasına;
- Qrupun əməliyyatlarının açıqlanması və izah edilməsi, habelə, konsolidə edilmiş maliyyə vəziyyətinin istənilən vaxt dəqiqliklə açıqlanması üçün yetərli olan və Qrupun konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının MHBS-yə uyğunluğunu təmin edəcək müvafiq mühasibat uçotu qeydlərinin aparılmasına;
- Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi və mühasibat uçotu standartlarına müvafiq olaraq yerli uçot qeydlərinin aparılmasına;
- Qrupun aktivlərinin mühafizə olunması üçün mümkün tədbirlərin görülməsinə; və
- Fırıldaqlıq və digər pozuntuların müəyyən edilməsi və qarşısının alınmasına.

Qrupun 31 dekabr 2020-ci il tarixinə başa çatan il üzrə konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının buraxılması Müşahidə Şurası və Qrupun rəhbərliyi tərəfindən 11 yanvar 2022-ci il tarixində təsdiqlənmişdir.

Müşahidə Şurası və Rəhbərlik tərəfindən:

Sabir İlyasov
Birinci Vitse-Prezident

Bakı, Azərbaycan Respublikası
11 yanvar 2022-ci il

Esmira Tahirova
Baş Mühasib

Bakı, Azərbaycan Respublikası
11 yanvar 2022-ci il

MÜSTƏQİL AUDİTOR HESABATI

“Azərbaycan Hava Yolları” Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin Müşahidə Şurasına və Səhmdarına:

Rəy

Biz “Azərbaycan Hava Yolları” QSC-nin və onun törəmə müəssisələrinin (“Qrup”) 31 dekabr 2020-ci il tarixinə konsolidə edilmiş maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatdan və həmin tarixdə başa çatan il üzrə konsolidə edilmiş mənfəət və ya zərər və digər məcmu gəlir, konsolidə edilmiş kapitalda dəyişikliklər və pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabatlardan, habelə mühüm mühasibat uçotu siyasətlərinin icmalı daxil olmaqla qeydlərdən ibarət olan konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının auditini apardıq.

Bizim fikrimizcə, əlavə edilən konsolidə edilmiş maliyyə hesabatları Qrupun 31 dekabr 2020-ci il tarixinə konsolidə edilmiş maliyyə vəziyyətini və həmin tarixdə başa çatan il üzrə konsolidə edilmiş maliyyə nəticələri və konsolidə edilmiş pul vəsaitlərinin hərəkətini Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına (“MHBS”) uyğun olaraq bütün əhəmiyyətli aspektlər üzrə düzgün əks etdirir.

Rəyin əsasları

Biz auditini Beynəlxalq Audit Standartlarına (“BAS”) uyğun olaraq həyata keçirdik. Həmin standartlar üzrə bizim məsuliyyətimiz irəlidə hesabatın *Konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının auditini üzrə auditorun məsuliyyəti* bölməsində təsvir olunur. Biz, *Mühasiblər üçün Beynəlxalq Etika Standartları Şurasının Peşəkar Mühasiblər üçün Etika Məcəlləsinə (“MBESŞ Məcəlləsi”)* uyğun olaraq Qrupdan asılı olmadan müstəqil şəkildə fəaliyyət göstəririk və etika ilə bağlı digər öhdəliklərimizi MBESŞ Məcəlləsinə uyğun olaraq yerinə yetirmişik. Biz hesab edirik ki, əldə etdiyimiz audit sübutu auditor rəyinin bildirilməsi üçün yetərli və uyğun əsası təmin edir.

Fasiləsizliklə bağlı mühüm qeyri-müəyyənlik

Əlavə edilən konsolidə edilmiş maliyyə hesabatları Qrupun öz fəaliyyətini fasiləsizlik prinsipi ilə davam etdirə biləcəyi ehtimalı əsasında hazırlanmışdır. Konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının 2 sayılı qeydində açıqlandığı kimi, COVID-19 pandemiyası Qrupun fəaliyyətinə mühüm təsir etmişdir, Qrupun mənfə dövrüyə kapitalı, əməliyyatlar üzrə təkrarlanan zərərləri və yığılmış zərəri vardır. Bu hadisələr və ya şəraitlər, 2 sayılı qeyddə açıqlanan digər məsələlərlə yanaşı, Qrupun öz fəaliyyətini fasiləsizlik prinsipi ilə davam etdirə bilməsi üçün mühüm qeyri-müəyyənliyin mövcud olduğunu göstərir. Həmçinin bu məsələlərlə bağlı rəhbərliyin planları konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının 2 sayılı qeydində müzakirə olunur. Konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına bu qeyri-müəyyənlik nəticəsində yarana biləcək hər hansı düzəlişlər daxil deyildir. Bu məsələ ilə bağlı rəyimizə dəyişiklik edilməmişdir.

Konsolidə edilmiş maliyyə hesabatları üzrə rəhbərliyin və idarəetmə səlahiyyətləri olan şəxslərin məsuliyyəti

Rəhbərlik konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının MHBS-yə uyğun olaraq hazırlanması və düzgün təqdim edilməsi, həmçinin fırıldaqçılıq və ya səhv nəticəsində yaranmasından asılı olmayaraq əhəmiyyətli təhriflərin olmadığı konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının hazırlanmasını təmin etmək üçün rəhbərliyin zəruri saydığı daxili nəzarət üzrə məsuliyyət daşıyır.

Konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarını hazırlayarkən, rəhbərliyin Qrupu ləğv etmək və ya əməliyyatlarını dayandırmaq niyyətində olduğu və ya bunu etməkdən başqa heç bir real alternativ olmadığı hallar istisna olmaqla, rəhbərlik Qrupun fəaliyyətini fasiləsizlik prinsipi ilə davam etdirməsi qabiliyyətinin qiymətləndirilməsinə, müvafiq hallarda fasiləsizliklə bağlı məsələlərin açıqlanmasına və mühasibat uçotunun fasiləsizlik prinsipindən istifadə edilməsinə görə məsuliyyət daşıyır.

İdarəetmə səlahiyyəti olan şəxslər Qrupun konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının hazırlanması prosesinə nəzarət üçün məsuliyyət daşıyırlar.

Konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının auditi üzrə auditorun məsuliyyəti

Bizim məqsədimiz ümumilikdə konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarında fırıldaqçılıq və ya səhv nəticəsində yarana biləcək əhəmiyyətli təhriflərin olmaması barədə kifayət qədər əminlik əldə etmək və rəyimizi özündə əks etdirən auditor hesabatını təqdim etməkdir. Kifayət qədər əminlik yüksək səviyyəli əminliyi əks etdirir, lakin bu, BAS-a uyğun olaraq aparılan audit nəticəsində hər zaman mövcud olan bütün əhəmiyyətli təhriflərin aşkar ediləcəyinə zəmanət vermir. Təhriflər fırıldaqçılıq və ya səhv nəticəsində yarana bilər və fərdi və ya məcmu halda götürməklə, istifadəçilərin hazırkı konsolidə edilmiş maliyyə hesabatları əsasında qəbul edəcəyi iqtisadi qərarlara təsir göstərmələrini ehtimal etməyə əsas olacağı hallarda əhəmiyyətli hesab edilir.

BAS-a uyğun olaraq aparılmış auditin bir hissəsi kimi, biz audit zamanı peşəkar mülahizələr irəli sürür və peşəkar inamsızlığı qoruyub saxlayırıq. Biz həmçinin:

- Konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının fırıldaqçılıq və ya səhv nəticəsində əhəmiyyətli şəkildə təhrif olunması risklərini müəyyən edir və qiymətləndirir, həmin risklərə cavab olaraq audit prosedurlarını tərtib edir və həyata keçirir, həmçinin rəyimiz üçün əsas verəcək yetərli və uyğun audit sübutu əldə edirik. Fırıldaqçılıq nəticəsində yaranmış əhəmiyyətli təhriflərin aşkar olunmaması riski səhv nəticəsində yaranmış əhəmiyyətli təhriflərin aşkar olunmaması riskindən yüksəkdir, belə ki, fırıldaqçılığa gizli sövdələşmə, saxtakarlıq, qəsdən səhv buraxma, yanlış təqdimat və ya daxili nəzarət qaydalarına əməl olunmaması daxil ola bilər.
- Müəyyən şəraitlərdə münasib olan audit prosedurlarının tərtib edilməsi məqsədilə auditə aid olan daxili nəzarət elementləri haqqında anlayış əldə edir, lakin bu zaman Qrupun daxili nəzarət mexanizminin səmərəliliyi barədə rəy bildirmək məqsədi güdmürük.
- Rəhbərlik tərəfindən istifadə edilmiş mühasibat uçotu siyasətlərinin münasibliyini, edilmiş uçot təxminlərinin və aidiyyəti açıqlamaların əsaslılığını qiymətləndiririk.

- Rəhbərlik tərəfindən mühasibat uçotunun fasiləsizlik prinsipindən istifadənin müvafiqliyi və əldə olunmuş audit sübutuna əsaslanaraq Qrupun öz fəaliyyətini fasiləsizlik prinsipi ilə davam etdirməsinə şübhə yarada biləcək hadisə və ya şəraitlərlə bağlı mühüm qeyri-müəyyənliyin mövcud olub-olmaması barədə nəticə çıxardırıq. Mühüm qeyri-müəyyənliyin olması qənaətinə gəldiyimiz halda, biz auditor hesabatımızda diqqəti konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının müvafiq açıqlamalarına yönəltməli və ya belə açıqlamalar qeyri-kafi olduqda rəyimizə düzəliş etməliyik. Bizim nəticələr auditor hesabatımızın tarixinədək əldə olunan audit sübutuna əsaslanır. Bununla belə, gələcək hadisə və şəraitlər Qrupun öz fəaliyyətini fasiləsizlik prinsipi ilə davam etdirməsinə səbəb ola bilər.
- Konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının ümumi təqdimatı, struktur və məzmunu, o cümlədən açıqlamaları və maliyyə hesabatlarının təməl əməliyyat və hadisələri düzgün əks etdirib-etdirməməsinə qiymətləndiririk.

Biz idarəetmə səlahiyyətləri olan şəxslərə digər məsələlərlə yanaşı, auditin planlaşdırılmış əhatə dairəsi və vaxtı, audit nəticələri, o cümlədən audit zamanı daxili nəzarətdə aşkar etdiyimiz hər hansı mühüm çatışmazlıqlar barədə məlumat veririk.

Deloitte + Touche UGAC

11 yanvar 2022-ci il

“AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI” QAPALI SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNƏ BAŞA ÇATAN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MƏNFƏƏT VƏ YA ZƏRƏR VƏ DİGƏR MƏCMU GƏLİR HAQQINDA HESABAT (Min Azərbaycan Manatı ilə)

	Qeydlər	2020	2019
Daşımalar üzrə və digər gəlirlər	5	335,236	1,008,459
COVID-19 ilə əlaqədar hökumətdən alınmış subsidiyalar	4	232,082	-
Əməliyyat xərcləri	6	(540,149)	(949,588)
Əməliyyat mənfəəti		27,169	58,871
Maliyyə xərcləri	7	(83,966)	(111,185)
Xarici valyuta mübadiləsindən yaranan zərər	8	(9,399)	(6,579)
Vergidən əvvəl zərər		(66,196)	(58,893)
Mənfəət vergisi xərci	9	(10,219)	(19,877)
İL ÜZRƏ ZƏRƏR VƏ CƏMİ MƏCMU ZƏRƏR		(76,415)	(78,770)

Əlavə olunmuş qeydlər bu konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının ayrılmaz hissəsini təşkil edir.

“AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI” QAPALI SƏHM DAR CƏMIYYƏTI

**31 DEKABR 2020-CI İL TARİXİNƏ
KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ VƏZİYYƏTİ HAQQINDA HESABAT
(Min Azərbaycan Manatı ilə)**

	Qeydlər	31 dekabr 2020-ci il	31 dekabr 2019-cu il
AKTİVLƏR			
Uzunmüddətli aktivlər			
Əmlak və avadanlıq	10	1,382,518	1,483,726
İstifadə hüququ olan aktivlər	11	372,468	377,979
Qeyri-maddi aktivlər		4,086	4,658
Verilmiş uzunmüddətli avanslar	12	48,454	39,186
Digər uzunmüddətli aktivlər	13	34,137	32,558
Cəmi uzunmüddətli aktivlər		1,841,663	1,938,107
Qısamüddətli aktivlər			
İstehlak olunan ehtiyat hissələri və mal-material ehtiyatları	14	19,919	23,823
Ticarət və digər debitor borcları	15	71,892	86,759
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	16	44,726	34,959
Cəmi qısamüddətli aktivlər		136,537	145,541
Cəmi aktivlər		1,978,200	2,083,648
KAPİTAL VƏ ÖHDƏLİKLƏR			
Kapital			
Səhmdar kapitalı	17	823,975	823,975
Əlavə ödənilmiş kapital	17	160,181	148,413
Yığılmış zərər		(1,763,916)	(1,687,501)
Cəmi kapital		(779,760)	(715,113)
Uzunmüddətli öhdəliklər			
Uzunmüddətli kreditlər və borc vəsaitləri	18	1,277,930	1,605,934
İcarə öhdəlikləri, uzunmüddətli hissə	19	285,154	340,546
Sərnişinlər üçün bonus proqramı üzrə təxirə salınmış gəlir, uzunmüddətli hissə	20	27,158	22,932
Təxirə salınmış vergi öhdəlikləri	21	46,197	36,360
Cəmi uzunmüddətli öhdəliklər		1,636,439	2,005,772
Qısamüddətli öhdəliklər			
Ticarət və digər kreditor borcları	22	108,517	167,266
Qısamüddətli borc vəsaitləri və uzunmüddətli kreditlərin və borc vəsaitlərinin qısamüddətli hissəsi	18	905,861	472,267
İcarə öhdəlikləri, qısamüddətli hissə	19	49,004	50,153
Qazanılmamış gəlir	20	25,103	46,884
Sərnişinlər üçün bonus proqramı üzrə təxirə salınmış gəlir, qısamüddətli hissə	20	1,529	5,193
Digər qısamüddətli öhdəliklər	23	31,507	51,226
Cəmi qısamüddətli öhdəliklər		1,121,521	792,989
Cəmi öhdəliklər		2,757,960	2,798,761
Cəmi kapital və öhdəliklər		1,978,200	2,083,648

Əlavə olunmuş qeydlər bu konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının ayrılmaz hissəsini təşkil edir.

“AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI” QAPALI SƏHMDAR CƏMIYYƏTI

31 DEKABR 2020-CI İL TARIXINƏ BİTƏN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ KAPİTALDA DƏYİŞİKLİKLƏR HAQQINDA HESABAT (Min Azərbaycan Manatı ilə)

Qeydlər	Səhmdar kapitalı	Əlavə ödənilmiş kapital	Yığılmış zərər	Cəmi kapital (kəsir)
1 yanvar 2019-cu il tarixinə qalıq	823,975	160,813	(1,608,731)	(623,943)
İl üzrə zərər və cəmi məcmu zərər	-	-	(78,770)	(78,770)
Səhmdar yatırımları	17	654	-	654
Səhmdara ayırmalar	17	(13,054)	-	(13,054)
31 dekabr 2019-cu il tarixinə qalıq	823,975	148,413	(1,687,501)	(715,113)
İl üzrə zərər və cəmi məcmu zərər	-	-	(76,415)	(76,415)
Səhmdar yatırımları	17	11,768	-	11,768
31 dekabr 2020-ci il tarixinə qalıq	823,975	160,181	(1,763,916)	(779,760)

Əlavə olunmuş qeydlər bu konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının ayrılmaz hissəsini təşkil edir.

“AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI” QAPALI SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNƏ BİTƏN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ PUL VƏSAİTLƏRİNİN HƏRƏKƏTİ HAQQINDA HESABAT (Min Azərbaycan Manatı ilə)

	Qeydlər	2020	2019
ƏMƏLİYYAT FƏALİYYƏTLƏRİ:			
Vergidən əvvəl zərər		(66,196)	(58,893)
Düzəlişlər:			
Köhnəlmə və amortizasiya		139,678	138,647
Ticarət və digər debitor borcları və verilmiş avansların ehtiyatında dəyişiklik		2,592	3,708
Əmlak və avadanlığın satışından yaranan zərər		-	(4,607)
İstifadə hüququ olan aktivlərin satışından yaranan zərər		722	-
İstehlak olunan ehtiyat hissələri və mal-material ehtiyatlarının köhnəlməsi ehtiyatında dəyişiklik		(151)	(1,249)
Əvəzləşdirilən ƏDV ehtiyatında dəyişiklik		(476)	8,498
Əmlak və avadanlığın və istifadə hüququ olan aktivlərin dəyərsizləşməsi	10, 11	15,794	-
Kapital qoyuluşlarının dəyərsizləşməsi		4,797	-
Xarici valyuta mübadiləsi üzrə zərər	8	9,399	6,579
Maliyyə xərcləri	7	83,966	111,185
Digər ehtiyatlarda dəyişiklik		(925)	4,325
<i>Dövriyyə kapitalında hərəkətlərdən əvvəl əməliyyat fəaliyyətləri üzrə daxil olan pul vəsaitləri</i>		<i>189,200</i>	<i>208,193</i>
Ticarət və digər debitor borclarında dəyişiklik		(4,730)	19,258
İstehlak olunan ehtiyat hissələrində və mal-material ehtiyatlarında dəyişiklik		1,707	(4,964)
Ticarət və digər kreditor borclarında dəyişiklik		(68,233)	(36,792)
Sərnəşinlər üçün bonus proqramı üzrə gələcək dövrlərin gəlirində dəyişiklik	20	562	(10,624)
Qazanılmamış gəlirdə dəyişiklik		(21,781)	15,574
Digər qısamüddətli öhdəliklərdə dəyişiklik		(16,237)	40,652
Əməliyyatlardan əldə olunan pul vəsaitləri		80,488	231,297
Ödənilmiş mənfəət vergisi		-	-
Ödənilmiş faiz		(16,563)	(24,136)
Əməliyyat fəaliyyətlərindən əldə olunan xalis pul vəsaitləri		63,925	207,161
İNVESTİSIYA FƏALİYYƏTLƏRİ:			
Əmlak və avadanlığın alınması		(58,571)	(103,415)
İstifadə hüququ olan aktivlər üzrə əlavələr üçün ödənilmiş pul vəsaitləri		(71)	(14,338)
Əmlak və avadanlığın satışından daxilolmalar		310	717
Qeyri-maddi aktivlərin alınması		(1,818)	(2,831)
İnvestisiya fəaliyyətlərində istifadə olunan xalis pul vəsaitləri		(60,150)	(119,867)
MALİYYƏLƏŞDİRMƏ FƏALİYYƏTLƏRİ:			
Səhmdar yatırımları	17	10,248	-
Kreditlər və borc vəsaitləri üzrə daxilolmalar	18	24,406	20,155
Kreditlər və borc vəsaitləri üzrə əsas borc ödənişləri		(3,584)	(50,952)
İcarə öhdəlikləri üzrə əsas borc ödənişləri		(24,085)	(51,119)
Maliyyələşdirmə fəaliyyətləri üzrə əldə olunan/(istifadə olunan) xalis pul vəsaitləri		6,985	(81,916)
PUL VƏSAİTLƏRİNDƏ VƏ ONLARIN EKVİVALENTLƏRİNDƏ XALIS ARTIM		10,760	5,378
Xarici valyuta məzənnəsindəki dəyişikliklərin xarici valyutada saxlanan pul vəsaitlərinə və bank qalıqlarına təsiri		(993)	(2,722)
PUL VƏSAİTLƏRİ VƏ ONLARIN EKVİVALENTLƏRİ, ilin əvvəlinə		34,959	32,303
PUL VƏSAİTLƏRİ VƏ ONLARIN EKVİVALENTLƏRİ, ilin sonuna		44,726	34,959

Əlavə olunmuş qeydlər bu konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının ayrılmaz hissəsini təşkil edir.

“AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI” QAPALI SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNƏ BAŞA ÇATAN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ PUL VƏSAİTLƏRİNİN HƏRƏKƏTİ HAQQINDA HESABAT (Min Azərbaycan Manatı ilə)

Konsolidə edilmiş pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabatda daxil edilməmiş nağdsız əməliyyatlar

31 dekabr 2020 və 31 dekabr 2019-cu il tarixinə başa çatan illər üzrə konsolidə edilmiş pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabatda təqdim edilən məbləğlərə aşağıdakı nağdsız əməliyyatlar daxil deyil:

- (a) 2020 və 2019-cu illərdə xalis balans dəyəri müvafiq olaraq 26,784 AZN və 372,335 AZN dəyərində hava gəmisini və mühərrikin əmlak və avadanlıqdan istifadə hüququ olan aktivlər kateqoriyasına təsnif edilməsi (Qeyd 10-a bax);
- (b) 2019-cu ildə icarə öhdəlikləri ilə 12,648 AZN dəyərində istifadə hüququ olan aktivlərin tanınması;
- (c) 2020-ci ildə xalis balans dəyəri 7,174 AZN dəyərində istifadə hüququ olan aktivlərin və 6,452 AZN məbləğində müvafiq icarə öhdəliyinin icarə müddətinin yenidən qiymətləndirilməsi (Qeyd 11 və Qeyd 19-a bax);
- (ç) 2020-ci ildə müvafiq olaraq 3,250 AZN və 32,695 AZN məbləğində hökumət zəmanətli kredit və icarə öhdəliklərinin Qrup adından Maliyyə Nazirliyi tərəfindən ödənilməsi və Maliyyə Nazirliyinə kredit kimi tanınması;
- (d) 2020 və 2019-cu illərdə yerli bankdan alınmış kreditin 10,010 AZN məbləğində əsas məbləğinin Qrup adından bilavasitə hökumət tərəfindən Bakı-Naxçıvan-Bakı reysləri üçün subsidiya hesabına qismən ödənilməsi;
- (e) Üçtərəfli razılaşmaya əsasən Qrupun konsolidə edilmiş maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatındakı uzunmüddətli avanslarının və ticarət və digər kreditor borc qalıqlarının artması ilə nəticələnən, 2019-cu ildə təyyarələr və ehtiyat hissələri ilə əlaqədar xarici tədarükçüyə ödənilmiş 34,000 AZN məbləğində avansın ötürülməsi;
- (ə) 2019-cu ildə hökumətin göstərişi ilə balans dəyəri 7,510 AZN olan aktivin ötürülməsi;
- (f) 2019-cu ildə səhmdar tərəfindən əlavə ödənilmiş kapital kimi tanınan 654 AZN məbləğində əmlak, avadanlıq və digər aktivlər formasında yatırım.

Əlavə olunmuş qeydlər bu konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının ayrılmaz hissəsini təşkil edir.

“AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI” QAPALI SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNƏ BAŞA ÇATAN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (Min Azərbaycan Manatı ilə)

1. ŞİRKƏTİN FƏALİYYƏTİ HAQQINDA

“Azərbaycan Hava Yolları” QSC (“Şirkət”) dövlət konserni kimi 17 avqust 1992-ci ildə təsis edilmişdir. 2008-ci ilin aprel ayında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin sərəncamı əsasında Şirkət Qapalı Səhmdar Cəmiyyəti kimi yenidən təşkil edilmişdir. Cəmiyyətin yeganə mülkiyyətçisi hökumətdir. Şirkət Azərbaycan Respublikasının Milli aviadaşıyıcısı kimi müəyyən edilmişdir.

2021-ci ilin fevral ayında Şirkətin idarəetməsi, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin imzaladığı sərəncama əsasən Maliyyə Nazirliyindən Azərbaycan İnvestisiya Holdinqinin (yeganə mülkiyyətçisi hökumət olan) idarəetməsinə verilmişdir.

“Azərbaycan Hava Yolları” QSC-nin 2 törəmə müəssisəsi vardır: Naxçıvan Beynəlxalq Hava Limanı və Milli Aviasiya Akademiyası (birlikdə “Qrup”).

Təşkilatın adı	Hüquqi ünvan	Əsas fəaliyyət	2020	2019
Naxçıvan Beynəlxalq Hava Limanı	E002, Naxçıvan AZ6725, Azərbaycan	Hava limanı	100%	100%
Milli Aviasiya Akademiyası	Xəzər, Mərdəkan, 30 AZ1045, Bakı, Azərbaycan	Təhsil mərkəzi	100%	100%

31 dekabr 2020-ci il tarixində başa çatan ildən sonra Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti Qrupun strukturunun bir hissəsi kimi Naxçıvan Beynəlxalq Hava Limanının ayrılması və 1 iyul 2021-ci il tarixindən Naxçıvan Muxtar Respublikasının Nazirlər Kabinetinin tabeliyinə verilməsi haqqında qərar vermişdir. 31 dekabr 2020-ci il tarixinə törəmə müəssisənin cəmi aktivlərinin balans dəyəri 94,195 AZN olmuşdur. Əməliyyat ümumi nəzarətdə olan tərəflər arasında aparıldığından bu ötürülmə balans dəyəri əsasında uçota alınmışdır.

Şirkətin əsas hüquqi ünvanı: Azərbaycan Respublikası, Bakı şəhəri, Azadlıq prospekti 11, AZ1000.

Qrupun əsas fəaliyyət istiqamətlərinə daxildir:

- Kommersiya əsaslı hava ilə daşımalar olan sərnişin və yük daşımaları;
- Aeronaviqasiya xidmətləri – Azərbaycan Respublikası üzərindən uçuşların təmin edilməsi və marşrut üzrə aeronaviqasiya, habelə ölkə ərazisində meteoroloji xidmətlərin göstərilməsi;
- Hava gəmilərinə yanacaq doldurma xidmətləri – Azərbaycan Respublikasında uçuş həyata keçirən yerli və xarici sərnişin və yük aviaşirkətlərinə yanacaq doldurma xidmətlərinin göstərilməsi;
- Azərbaycan Respublikasının hava limanlarında terminalların və infrastrukturun istismarı, habelə aviasiya təhlükəsizliyi xidmətlərinin göstərilməsi;
- Digər aidiyyatı xidmətlər.

Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyində Qrup təbii monopoliya və hava limanı əməliyyatlarını, qalxma-enmə zolaqlarını və qurğularını təmin edən, həmçinin sərnişin aviasiya xidmətlərini göstərən yeganə təşkilat kimi nəzərdə tutulur. Qrupun başlıca məqsədi Azərbaycanda mülki aviasiyanın inkişaf etdirilməsi və təkmilləşdirilməsidir.

Konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının buraxılması Müşahidə Şurası və Qrupun rəhbərliyi tərəfindən 11 yanvar 2022-ci il tarixində təsdiqlənmişdir.

“AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI” QAPALI SƏHMDAR CƏMIYYƏTI

31 DEKABR 2020-CI İL TARİXİNƏ BAŞA ÇATAN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (Min Azərbaycan Manatı ilə)

2. FASILƏSİZLİK PRİNSİPI

Hazırkı konsolidə edilmiş maliyyə hesabatları Qrupun yaxın gələcəkdə öz fəaliyyətini fasiləsizlik prinsipi ilə davam etdirməsi ehtimalı ilə hazırlanmışdır ki, bu da adi fəaliyyət zamanı aktivlərin realizə edilməsini və öhdəliklərin yerinə yetirilməsini nəzərdə tutur. Bu mühakiməni yürüdən zaman rəhbərlik Qrupun maliyyə vəziyyətini, hazırkı niyyətlərini, əməliyyatlarının gəlirliliyini və maliyyə resurslarından istifadə etmək imkanlarını nəzərdən keçirmişdir.

2020-ci ildə Qrupun 76,415 AZN (2019: 78,770 AZN) məbləğində məcmu zərəri olmuşdur. 31 dekabr 2020-ci il tarixinə Qrupun qısamüddətli öhdəlikləri onun qısamüddətli aktivlərindən 984,984 AZN artıq (31 dekabr 2019-cu il: 647,448 AZN), mənfi kapitalı isə 779,760 AZN (31 dekabr 2019-cu il: 715,113 AZN) olmuşdur. Bu nəticələrə 2015 və 2016-cı illərdə baş vermiş Azərbaycan manatının devalvasiyası, hökumətin qərarı ilə əvvəllər Maliyyə Nazirliyinə ötürülmüş 273,226 AZN məbləğində kreditin 2017-ci ildə yenidən bərpa edilməsi və təkrarlanan zərərlər öz mənfi təsirini göstərmişdir. Azərbaycan manatının devalvasiyası Qrupun maliyyə institutlarına olan xarici valyutada ifadə olunmuş icarə üzrə öhdəliklərinin, kreditlərinin və borclarının manat qarşılığını əhəmiyyətli həcmdə artırmışdır. Belə kreditlərin əsas hissəsi beynəlxalq banklardan alınmış dövlət zəmanətli kreditlər, yerli banklardan alınmış kreditlər və hökumətdən alınmış kreditlərdir.

Bundan əlavə, 2020-ci ilin əvvəlindən başlayaraq yeni koronavirus (COVID-19) infeksiyası bütün dünya üzrə sürətlə yayılmağa başlamış və 2020-ci ilin mart ayında Dünya Səhiyyə Təşkilatı tərəfindən pandemiyanın elan olunması ilə nəticələnmişdir. COVID-19-un yayılmasının qarşısını almaq üçün bir çox ölkələr tərəfindən həyata keçirilən tədbirlər bir çox şirkətlərin fəaliyyətində mühüm fasilələrə səbəb olmuş və hava nəqliyyatı sektoruna mühüm təsir göstərmişdir.

Rəhbərlik hesab edir ki, bu hadisələr və hallar Qrupun gələcəkdə öz fəaliyyətini fasiləsizlik prinsipi ilə davam etdirə bilməsinə şübhə doğurmaqla, onun normal fəaliyyət zamanı öz aktivlərini realizə edə və ya öhdəliklərini yerinə yetirə bilməsinə dair mühüm qeyri-müəyyənliyin olduğunu göstərir.

Rəhbərlik Qrupun öz fəaliyyətini fasiləsizlik prinsipi ilə davam etdirməsi qabiliyyətini aşağıda qeyd olunmuş hallar əsasında qiymətləndirmişdir:

- 2020-ci ildə Qrupun əməliyyatlarına COVID-19 pandemiyası kəskin təsir göstərmişdir. 2020-ci ilin ilk 2 ayı ərzində Qrupun sərnişin daşımaları üzrə gəliri ötən ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 21% artmışdır. Lakin 2020-ci ilin mart ayından etibarən Qrup, COVID-19 pandemiyası ilə əlaqədar ölkədaxili və beynəlxalq sərnişin daşımalarında mühüm azalma müşahidə etmişdir. Tətbiq olunan məhdudiyyətlər səbəbindən Qrup əməliyyatlarını əhəmiyyətli şəkildə azaltmalı olmuş və nəticədə bu, onun bütün gəlir axınlarına təsir edərək 2019-cu il ilə müqayisədə gəlirlərinin təxminən 67% azalmasına səbəb olmuşdur. 2021-ci ilin fevral ayından etibarən karantin məhdudiyyətləri yüngülləşdirilmiş və Qrup uçuşlarını qismən bərpa edəcəyini elan etmişdir. Qrup 2021-ci ilin 10 ayı ərzində 383,215 AZN məbləğində gəlir (audit edilməmiş) əldə etmişdir. Pandemiya cavab olaraq, Qrupun rəhbərliyi likvidliyin və Qrupun əməliyyatlarının davamlı olması üçün mühüm əhəmiyyət kəsb edən cari öhdəliklərin qarşılmasının təmin edilməsi üçün xüsusi uçuşların artırılması, xərclərin azaldılması, kreditlərin uzadılması məqsədilə kreditorlarla danışıqların aparılması, likvidliyin artırılması üçün başqa imkanların müəyyən edilməsi, təyyarə alışıqlarının təxirə salınması (2024-2025-ci illərədək) və bir sıra daxili layihələrin təxirə salınması kimi bir sıra cavab tədbirləri həyata keçirmişdir. Qrupun satılma xərclərinə nəzarət daha da sərtləşdirilmiş və digər kapital xərcləri təxirə salınmaqla yalnız mühüm texniki xidmət məsrəfləri saxlanılmışdır. Qrupun köhnə debitor borclarından heç biri silinməmiş və Qrup naviqasiya və ölkə ərazisindən uçuşlarla əlaqədar debitor borclarının, xüsusilə, xarici tərəfdaşlardan toplanması istiqamətində səylərini artırmışdır.

“AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI” QAPALI SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNƏ BAŞA ÇATAN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (Min Azərbaycan Manatı ilə)

- 27 sentyabr 2020-ci il tarixindən başlayaraq Qrupun əməliyyatlarına, həmçinin Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin gərginləşməsi təsir göstərmişdir. Demək olar ki, bütün uçuşlar dayandırılmış və təhlükəsizlik səbəbindən ölkənin qərbində uçuşlara məhdudiyət qoyulmuşdur. Nəticədə, oktyabr ayında Qrupun gəlirləri 2020-ci ilin sentyabr ayı ilə müqayisədə əhəmiyyətli dərəcədə azalmışdır. Münaqişə 10 noyabr 2020-ci il tarixində tərəflər arasında atəşkəsə dair imzalanmış anlaşma əsasında başa çatmış və hərbi vəziyyət ləğv olunmuşdur.
- 2017-ci ildə daha öncədən Maliyyə Nazirliyinə köçürülmüş 273,226 AZN məbləğində borc, hökumətin qərarına əsasən Qrupun öhdəliyi olaraq bərpa edilmiş, bu da öhdəliklərin artması və kapitalın azalması ilə nəticələnmişdir. Kredit 2026-cı ilədək ödənilməlidir, lakin hazırda rəhbərlik bərpa olunmuş bu öhdəliyin ödəmə şərtləri ilə bağlı hökumətlə danışıqlar aparır.
- Cari öhdəliklərin 832,317 AZN məbləğində olan böyük hissəsi Qrupun yeganə səhmdarı olan hökumətə məxsus müəssisələrədir. Rəhbərlik hesab edir ki, təcili pul çatışmazlığı yarandığı təqdirdə (Qrup milli sərnişin daşımaları şirkəti olduğundan və hökumət üçün strateji əhəmiyyət kəsb etdiyindən), Qrup əsas borc və faiz ödənişlərini təxirə salmaq üçün mövcud öhdəliklərin şərtlərini yenidən razılaşdırmaq və ya yaranan istənilən likvidlik kəsrini aradan qaldırmaq üçün əlavə kreditlər almaq imkanlarına malikdir.
- 2020-ci ildə Qrup fəaliyyətini davam etdirmək, əmək haqlarını ödəmək və hökumət zəmanəti ilə əldə edilmiş kredit müqavilələri üzrə ödənişlər etmək məqsədilə hökumətdən dəstək kimi (232,082 AZN subsidiya gəliri, 6,500 AZN əlavə ödənilmiş kapital, 35,945 AZN kredit və 4,078 AZN tələb əsasında ödənilməli borc kimi tanınmış) təxminən 279,000 AZN məbləğində vəsait almışdır. Bundan əlavə 2020-ci ildə 5,320 AZN kapital qoyuluşu kimi tanınmışdır ki, bunun da 1,800 AZN-i eniş zolağının tikintisi, 2,000 AZN-i Milli Aviasiya Akademiyasında simulyator binasının tikintisi və 1,520 AZN-i isə ilkin olaraq Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankına ödənilməli olan bağışlanmış borc təşkil edir.
- 2021-ci ilin 10 ayı ərzində COVID-19 pandemiyasının təsirini azaltmaq və Qrupun zəruri kapital xərclərini dəstəkləmək üçün hökumət tərəfindən müvafiq olaraq 41,000 AZN və 17,390 AZN vəsait ayrılmışdır. Bundan əlavə, Maliyyə Nazirliyi Qrup adından hökumət zəmanətli kreditlər və icarələr üçün 25,407 AZN məbləğində vəsait ödəmişdir.
- Qrup 2022-ci il üçün hökumətdən, əsasən planlaşdırılmış kapital xərcləri və digər investisiya layihələri üçün əlavə dəstək tələb etmək prosesindədir. Qrupun rəhbərliyi hesab edir ki, bu vəsaitlər Qrupun öz əməliyyatlarından əldə edilən pul vəsaitləri ilə birlikdə COVID-19 pandemiyasının birbaşa təsiri kimi 2022-ci ildə yarana biləcək hər hansı likvidlik kəsrini qarşılıyaacaq.
- Rəhbərlik hesab edir ki, Qrup lazım olduqda dövriyyə kapitalı çatışmazlığını aradan qaldırmaq məqsədilə bəzi hava gəmilərinin və ehtiyat mühərriklərin satışını həyata keçirə bilər.

COVID-19 pandemiyasının Qrupun uzunmüddətli əməliyyatlarına və maliyyə fəaliyyətinə davamlı təsirinin həcmi əsasən Qrupun nəzarətində olmayan və əvvəlcədən proqnozlaşdırılması mümkün olmayan bir sıra gələcək hadisələrdən asılıdır. Qrup yaxın gələcəkdə aviasiya xidmətlərinə tələbin az olacağını ehtimal edir, lakin, 2021-ci ildən etibarən dünyada və Azərbaycanda vaksinasiya proqramlarının başlanması müsbət hal kimi qiymətləndirilir.

Rəhbərlik COVID-19-la əlaqədar məhdudiyətləri nəzərə alaraq Qrupun gələcək fəaliyyətlərini, xarici valyutada ifadə olunan gəlirlərini, xərclərin azaldılmasını, əhəmiyyətli olmayan kapital xərclərinin təxirə salınmasını və ehtiyac duyulduğu təqdirdə hökumət dəstəyinin mövcud olacağı gözləntilərini qiymətləndirmişdir. Bu qiymətləndirmələr əsasında rəhbərlik inanır ki, Qrup yaxın gələcəkdə vaxtı çatan bütün öhdəliklərini, o cümlədən, xarici valyutada ifadə olunan öhdəliklərini yerinə yetirə biləcəkdir. Müvafiq olaraq rəhbərlik mühasibat uçotunun fasiləsizlik prinsipindən istifadə edilməsini məqsəduyğun hesab edir.

“AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI” QAPALI SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNƏ BAŞA ÇATAN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (Min Azərbaycan Manatı ilə)

3. MÜHÜM MÜHASİBAT UÇOTU SİYASƏTLƏRİ

Uyğunluq bəyannaməsi

Hazırkı konsolidə edilmiş maliyyə hesabatları Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına (“MHBS-lər”) uyğun olaraq hazırlanmış və hazırkı konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının hesabat dövrünə buraxılmış və qüvvədə olan bütün MHBS-lərin tələblərini yerinə yetirir.

Hazırlanma əsasları

Hazırkı konsolidə edilmiş maliyyə hesabatları 1 yanvar 2016-cı il tarixinə (“Maliyyə Hesabatının Beynəlxalq Standartlarına (“MHBS”) keçid tarixi”) şərti dəyərlə göstərilən əmlak və avadanlıqlar istisna olmaqla, ilkin dəyər əsasında hazırlanmışdır. Həmin tarixə şərti dəyər müstəqil qiymətləndirici tərəfindən müəyyən olunmuş ədalətli dəyərə bərabər olmuşdur. İlkin dəyər adətən aktivlərin əldə edilməsi üçün təklif olunan ədalətli dəyər əsasında müəyyən olunur. Aktiv və ya öhdəliklərin ədalətli dəyərini hesablayarkən Qrup, qiymətləndirmə tarixində bazar iştirakçılarının aktiv və ya öhdəliyə qiymət qoyma zamanı onların xüsusiyyətlərini nəzərə alacağı təqdirdə həmin aktiv və ya öhdəliklərin xüsusiyyətlərini nəzərə alır. Bu konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarında qiymətləndirmə və ya açıqlama məqsədləri üçün ədalətli dəyər ədalətli dəyərlə müəyyən dərəcədə oxşar olan, lakin ədalətli dəyər ölçülmələri olmayan əsaslarla ölçülür (məsələn, MUBS 2-dəki xalis realizə olunan dəyər və MUBS 36-dəki istifadə dəyəri kimi).

Bundan əlavə, maliyyə hesabatı məqsədilə ədalətli dəyər qiymətləndirmələri, belə qiymətləndirmələr üçün giriş məlumatlarının müşahidə edilə bilmə dərəcəsindən və bütövlükdə ədalətli dəyər qiymətləndirmələri üçün giriş məlumatlarının əhəmiyyətliyiindən asılı olaraq Səviyyə 1, 2, 3 kimi təsnifləndirilir. Bu səviyyələr aşağıdakılardır:

- Səviyyə 1 – Giriş məlumatları, ölçmə tarixində müəssisənin istifadə edə biləcəyi, fəal bazarda eyni aktiv və öhdəliklər üçün təyin edilən (düzəliş edilməmiş) qiymətlərdir;
- Səviyyə 2 – Giriş məlumatları, Səviyyə 1-ə daxil olan təyin edilmiş qiymətlər istisna olmaqla, birbaşa və ya dolayısı ilə aktiv və öhdəliklər üzrə müşahidə edilə bilən giriş məlumatlarıdır; və
- Səviyyə 3 – Giriş məlumatları aktiv və ya öhdəliklər üzrə müşahidə edilə bilinməyən giriş məlumatlarıdır.

Konsolidasiyanın əsasları

Konsolidə edilmiş maliyyə hesabatları Şirkətin və onun nəzarətində olan müəssisələrin (törəmə müəssisələr) hər il 31 dekabr tarixinə qədər hazırladıqları maliyyə hesabatlarından ibarətdir. Nəzarət aşağıdakı hallarda həyata keçirilir:

- Şirkət investisiya qoyulan müəssisə üzərində səlahiyyətə malik olduqda;
- Şirkət investisiya qoyulan müəssisə ilə iş birliyindən dəyişkən gəlirlər əldə etdikdə və ya belə gəlirlər üzrə hüquqa malik olduqda; və
- Şirkət gəlirlərə təsir etmək üçün öz səlahiyyətindən istifadə etmək qabiliyyətinə malik olduqda.

Şirkət fakt və mövcud vəziyyətlərin nəzarətin yuxarıda qeyd olunan üç elementindən birinə və ya bir neçəsinə dəyişiklər edildiyini göstərdiyi təqdirdə, investisiya qoyulan müəssisəyə nəzarət edib-ətməməsini yenidən qiymətləndirir.

“AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI” QAPALI SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNƏ BAŞA ÇATAN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (Min Azərbaycan Manatı ilə)

Törəmə müəssisənin konsolidə edilməsi Şirkətin bu törəmə müəssisə üzərində nəzarəti əldə etdiyi zaman başlayır və itirdiyi zaman dayandırılır. Konkret olaraq, il ərzində törəmə müəssisələrin əldə edilən və ya sərf olunan gəlir və xərcləri Şirkətin müvafiq nəzarəti əldə etdiyi tarixdən belə nəzarəti itirdiyi tarixə qədər mənfəət və ya zərər haqqında hesabatda daxil olunur.

Törəmə müəssisələrin uçot prinsiplərini Qrupun uçot siyasətlərinə uyğunlaşdırmaq üçün lazım gəldikdə, onların maliyyə hesabatlarına düzəlişlər edilir.

Qrupun üzvləri arasında əməliyyatlarla əlaqədar bütün qrupdaxili aktiv və öhdəliklər, kapital, gəlir və xərclər və pul vəsaitlərinin hərəkəti konsolidə zamanı nəzərə alınmır.

Gəlirin tanınması

Gəlir daxil olmuş və yaxud daxil olması nəzərdə tutulan ödənişin ədalətli dəyəri ilə hesablanır və adi fəaliyyət zamanı təqdim olunmuş mallar və yaxud göstərilmiş xidmətlər üzrə məbləğləri əks etdirir. Bu məbləğlərə satışla əlaqəli vergilər daxil deyil.

Sərnişin daşımaları üzrə gəlir

Bilet satışlarından daxil olan gəlir, hava daşımaları xidmətləri göstərilən zaman daşımalarından daxil olan gəlir kimi hesaba alınır. Satılmış və etibarlı olan, lakin hesabat tarixinə hələ istifadə edilməmiş biletlərin dəyəri konsolidə edilmiş maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda ayrıca sətirdə (qazanılmamış gəlir kimi) qısamüddətli öhdəliklər maddəsində əks olunur. Bu hesab Qrupun müvafiq hava daşımaları xidmətlərini göstərdiyi zaman və ya sərnişin biletə görə geri ödəmə tələb etdiyi zaman, yaxud da bu tələb etmə hüququnu itirdiyi zaman azaldılır.

Sərnişin daşımalarından gəlirlərə həmçinin, Qrupun müəyyən aviaşirkətlərlə bağlamış olduğu kod-şerinq müqavilələrindən daxil olan gəlirlər də daxildir. Bu müqavilələr əsasında Qrup və digər hava aviaşirkətləri bir-birinin reyslərinə biletlər satır (“kod-şerinq müqaviləsi”). Kod-şerinq müqavilələri üzrə digər aviaşirkətlərin reyslərinin bilet satışından daxil olan gəlir Qrupun tutduğu komissiya məbləğində uçota alınır və satılan biletdən istifadə edilmədiyi təqdirdə geri qaytarılma ehtimalı nəzərə alınmaqla tanınır. Kod-şerinq müqaviləsi əsasında Qrupun biletlərinin digər aviaşirkətlər tərəfindən satışından daxil olan gəlir hava daşımaları xidmətlərinin göstərildiyi an tam məbləğdə daşımalar üzrə gəlirlər hesabında Qrupun konsolidə edilmiş mənfəət və ya zərər və digər məcmu gəlir haqqında hesabatda daxil edilir.

Biletin yenidən buraxılması üzrə gəlir – Qrupun göstərdiyi hər bir xidmət haqqının ayrıca şərtləri var (xidmət haqqının əvəzi ödənilən və ya əvəzi ödənilməyən ola bilər). Bu o deməkdir ki, sərnişinlərin öz bronlarını dəyişdirdiyi, reyslərini ləğv etdiyi və ya əvəzləyici biletlər aldığı təqdirdə, bütün bunlar üçün xidmət haqqı tətbiq oluna bilər. Dəyişdirmə xidmətinə fərdi qaydada baxılır, çünki müştəri reys götürmədən bu imtiyazdan faydalana bilmir – bron zamanı dəyişdirmə xidmətlərinin ayırd edilməsi mümkün deyil və xidmət üzrə öhdəliyinin bir hissəsi kimi seçilmiş reys üzrə sərnişinə yer təqdim edilir. Dəyişdirmə xidməti reysdən əvvəl göstərilərsə də, sərnişin uçuş bileti almayana qədər onunla bağlı imtiyazlardan istifadə edilməsi mümkün deyil. Nəticədə, dəyişdirmə üçün xidmət haqqı səyahət tarixində bilet satışı ilə birlikdə gəlir kimi tanınır.

Biletlərin istifadə edilməməsi – Müəyyən bilet növləri, müştərilərin, həqiqətən uçuş etməməsi halında, ödənilən məbləğin geri qaytarılmasını tələb etməyə imkan verir. Müştərilərlə Müqavilələrdən əldə edilmiş gəlirlər haqqında MHBS 15-də müəyyən edilir ki, istifadə olunmayan bu məbləğlər üçün gəlirin tanınma vaxtı müəssisənin istifadə olunmayan bilet məbləğini tanımaq hüququ haqqında gözləntisindən asılıdır. Müəssisənin istifadə olunmayan biletlər üçün gəlir əldə etmək hüququ yarandıqda, bu məbləğ müştərinin əməl etdiyi hüquq modelinə mütənasib şəkildə gəlir kimi tanınır. Əks halda, müəssisə istifadə olunmayan biletlərlə bağlı gəliri müştərinin öz qalan hüquqlarını yerinə yetirmək ehtimalı olmadıqda tanınmalıdır.

“AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI” QAPALI SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNƏ BAŞA ÇATAN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (Min Azərbaycan Manatı ilə)

Bonus proqramı – Qrup sənişinlər üçün “AZAL Miles” adlı loyallıq proqramını tətbiq edir. Proqramın şərtlərinə əsasən, qazanılmış bonus milləri sənişinlərə ödənişsiz uçuşlar etmək, üst xidmət kateqoriyasından yararlanmaq və yaxud bonusları proqram tərəfdaşlarının xidmətlərində istifadə etmək imtiyazları qazandırır. MHBS 15-ə əsasən, yığılmış, lakin istifadə olunmamış bonus milləri əhəmiyyətli hüquq kimi təxirə salınır. 15 sayılı MHBS standartı əməliyyat qiymətinin imzalanma zamanı müqavilədə vəd edilən ayrı məhsul və ya xidmət üçün müvafiq müstəqil satış qiymətləri əsasında hər bir müqavilə öhdəlikləri arasında bölüşdürülməsini tələb edir. Qrupun planlaşdırılmış reysləri üçün biletin müstəqil satış qiyməti sənişinin bonus proqramının iştirakçısı olub-olmamasından asılı olmayaraq Qrup tərəfindən satış zamanı həmin istiqamət üzrə müəyyən olunmuş tarifiedir. Bir fərdi bonus milinin müstəqil satış qiyməti gələcəkdə Bonus proqramının iştirakçısına təqdim olunacaq xidmətlərin ədalətli dəyərinin təqribidir. Gəlirin bonus milləri ilə bağlı olan və “AZAL Miles” proqramı əsasında Qrupun reyslərindən yığılmış hissəsi təxirə salınmış qısamüddətli və uzunmüddətli gəlir kimi, müvafiq olaraq Qrupun konsolidə edilmiş maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatında qısamüddətli və uzunmüddətli öhdəliklərdə əks olunur.

Gəlir, ancaq “AZAL Miles” iştirakçılarında xidmət göstərildikdən sonra və ya belə xidmətləri əldə etmək hüquqlarının müddəti bitdikdə tanınır.

Biletləri satan agentlərə ödənilməli komissiyaların uçotu – Qrup, 15 sayılı MHBS-yə uyğun olaraq, müştəri ilə müqavilə əldə etmək üçün çəkilən xərcləri kapitallaşdırmamağa imkan verən praktiki metoddan istifadə edir və biletlərin satışı üzrə agentlərə ödənilməli komissiyaları konsolidə edilmiş mənfəət və ya zərər və digər məcmu gəlir haqqında hesabatda biletlərin satıldığı dövrdə əməliyyat xərclərində tanıyır, çünki Qrupun hazırkı tariflərinə əsasən sənişin daşımaları öhdəliklərinin yerinə yetirilməsi dövrü bir ili keçmir.

Yük daşımaları uçuşları üzrə gəlir

Yük daşımaları uçuşları üzrə gəlir daşıma xidmətləri göstərildiyi anda tanınır.

Digər xidmətlər

Aeronaviqasiya, yanacaq doldurma, hava limanı, təhlükəsizlik və digər xidmətlər göstərildiyi anda, endirimlər və vergilər çıxılmaqla tanınır.

İcarələr

Qrup icarəçi kimi

Qrup müqavilənin başladığı tarixdə müqavilənin predmetinin icarə ilə bağlı olub-olmadığını və ya müqavilədə icarəyə dair şərtin nəzərdə tutulub-tutulmadığını qiymətləndirir. Qrup qısamüddətli icarələr (icarə müddəti 12 ay və ya daha az olan icarə kimi müəyyən edilir) və aşağı dəyərli aktivlərin (planşetlər və fərdi kompüterlər, kiçik ofis mebeli və telefonlar) icarəsi istisna olmaqla, icarəçi olduğu bütün icarə müqavilələri ilə əlaqədar istifadə hüququ olan aktivləri və müvafiq icarə öhdəliyini tanıyır. Əgər icarə olunan aktivdən əldə olunan iqtisadi mənfəətin tanınması üçün belə mənfəətin daxil olduğu müddəti daha uyğun əks etdirən digər bir metod yoxdursa, Qrup bu icarələr üçün icarə ödənişlərini icarə müddəti ərzində düz xətt metodu əsasında əməliyyat xərci kimi tanıyır.

İcarə öhdəliyi ilkin olaraq icarənin başlangıç tarixində ödənilməyən icarə ödənişlərinin cari dəyəri ilə ölçülür və icarədə nəzərdə tutulan dərəcədə istifadə edilərək diskontlaşdırılır. Bu dərəcə asanlıqla müəyyən edilə bilmirsə, Qrup artan borc dərəcəsindən istifadə edir.

İcarə öhdəliyi konsolidə edilmiş maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda ayrıca sətirdə təqdim olunur.

“AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI” QAPALI SƏHMDAR CƏMIYYƏTI

31 DEKABR 2020-CI İL TARİXİNƏ BAŞA ÇATAN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (Min Azərbaycan Manatı ilə)

İcarə öhdəliyi daha sonra icarə öhdəliyindəki faizi əks etdirmək üçün balans dəyərini artırmaqla (effektiv faiz metodundan istifadə etməklə) və ödənilmiş icarə ödənişlərini əks etdirmək üçün balans dəyərini azaltmaqla ölçülür.

İstifadə hüququ olan aktivlər bu aktivlərlə bağlı alınan güzəştlər və hər hansı ilkin birbaşa xərclər çıxılmaqla, müvafiq icarə öhdəliyinin ilkin ölçülməsi, icarənin başlama günü və ya bu gündən əvvəl edilmiş icarə ödənişlərindən ibarətdir. Bu aktivlər daha sonra yığılmış amortizasiya və dəyərsizləşmə zərərləri çıxılmaqla ilkin dəyər ilə ölçülür.

İstifadə hüququ olan aktivlər konsolidə edilmiş maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda ayrıca sətirdə təqdim olunur.

Qrup istifadə hüququ olan aktivlərin dəyərsizləşib-dəyərsizləşmədiyini müəyyən etmək üçün 36 sayılı MUBS standartını tətbiq edir və “Əmlak və avadanlıq” siyasətində göstəriləyi kimi müəyyən edilmiş istənilən dəyərsizləşmə zərərini uçota alır.

İndeksdən və ya dərəcədən asılı olmayan dəyişən icarə haqları icarə öhdəliyi və istifadə hüququ olan aktivin ölçülməsinə daxil edilmir. Müvafiq ödənişlər bu ödənişlərə səbəb olan hadisə və ya vəziyyətin baş verdiyi dövrdə xərc kimi tanınır və konsolidə edilmiş mənfəət və ya zərər və digər məcmu gəlir haqqında hesabatda “Əməliyyat xərcləri” sətirinə daxil edilir.

Praktiki vasitə olaraq, 16 sayılı MHBS standartı icarəçinin icarəyə götürülməyən komponentləri ayırmamasına və bunun əvəzinə hər hansı icarə və icarəyə götürülməyən müvafiq komponentləri tək bir razılaşma kimi uçota almasına icazə verir. Qrup bu praktiki vasitədən istifadə etmişdir.

Əməliyyat və təqdimat valyutası

Azərbaycan Respublikasının milli valyutası olan Azərbaycan manatı (“AZN”) Qrupun daxilində olan bütün müəssisələrin əməliyyat valyutasıdır, çünki o, Qrupun əməliyyatlarının iqtisadi mahiyyətini əks etdirir. Həmçinin, Azərbaycan manatı bu konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının təqdim olunduğu valyutadır. Başqa qeydlər olmasa, bütün maliyyə məlumatları yaxın minlik ədədinə qədər yuvarlaqlaşdırılmışdır.

Xarici valyutalar

Qrupun müəssisələrinin maliyyə hesabatlarının hazırlanmasında müəssisənin əməliyyat valyutası (xarici valyutalar) xaricində olan valyutalarda aparılan əməliyyatlar əməliyyat tarixlərində qüvvədə olan məzənnələr ilə tanınır. Hər hesabat tarixində xarici valyutada ifadə olunmuş monetar aktivlər və öhdəliklər həmin tarixdə qüvvədə olan məzənnələr ilə təkrar çevrilir. Xarici valyutada ifadə olunmuş ədalətli dəyərlə uçota alınan qeyri-monetar maddələr ədalətli dəyərin müəyyən edildiyi tarixdə qüvvədə olan məzənnə əsasında təkrar çevrilir. Xarici valyutada ilkin dəyər ilə ölçülən qeyri-monetar maddələr təkrar çevrilir.

Qrupun hazırkı konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının hazırlanması məqsədilə ilin sonuna istifadə etdiyi məzənnələr aşağıda göstərilmişdir:

	31 dekabr 2020-ci il	31 dekabr 2019-cu il
AZN / ABŞD	1.7000	1.7000
AZN / AVRO	2.0890	1.9035

“AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI” QAPALI SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNƏ BAŞA ÇATAN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (Min Azərbaycan Manatı ilə)

Hökumət subsidiyaları

Hökumət subsidiyaları Qrupun onlara aid olan şərtlərə əməl edəcəyinə və subsidiyaların alınacağına əsaslı əminlik əldə olunana qədər tanınmır.

Artıq çəkilmiş xərclər və ya zərərlər üçün təminat kimi və ya gələcək əlaqəli xərclər olmadan Qrupa dərhal maliyyə dəstəyi göstərmək məqsədi ilə əlina bilən hökumət subsidiyaları debitor borclara çevrildiyi dövrdə mənfəət və ya zərər hesablarında tanınır.

Bazar faiz dərəcəsindən aşağı faizlə olan hökumət krediti üzrə mənfəət əldə edilmiş gəlirlərlə mövcud bazar faiz dərəcələrinə əsaslanan kreditin ədalətli dəyəri arasındakı fərq kimi ölçülmüş hökumət subsidiyaları kimi uçota alınır.

Vergi

Mənfəət vergisi xərcləri cari ödənilməli və təxirə salınmış vergi öhdəliklərinin cəmini əks etdirir.

Cari vergi

Ödənilməli cari vergi, il üzrə vergiyə cəlb olunan mənfəət əsasında hesablanır. Vergiyə cəlb olunan mənfəət, konsolidə edilmiş mənfəət və ya zərər və digər məcmu gəlir haqqında hesabatda əksini tapmış mənfəətdən fərqlənir, çünki ona digər illərdə vergiyə cəlb olunan yaxud gəlirdən tutulan, habelə heç vaxt vergiyə cəlb olunmayan yaxud gəlirdən tutulmayan gəlir və xərc müddəaları daxil deyildir. Qrupun cari vergi ilə bağlı öhdəliyi hesabat dövrünün sonunda balans tarixinədək qanuni qüvvəyə minmiş və ya əsas etibarilə qüvvədə olan vergi dərəcələrindən istifadə etməklə hesablanır.

Vergi yanaşmasının olmadığı məsələlər üçün ehtiyat tanınır, lakin gələcəkdə vergi orqanına vəsaitlərin ödənilməsi ehtimal olunur. Ehtiyatların həcmi ödənilməsi gözlənilən və mümkün qədər düzgün hesablanmış məbləğ əsasında ölçülür. Qiymətləndirmə bu cür fəaliyyətlərlə bağlı keçmiş təcrübələrə üz tutan Qrupun daxili vergi mütəxəssislərinin qərarına və bəzi hallarda müstəqil vergi məsləhətlərinə əsasən aparılır.

Təxirə salınmış vergi

Təxirə salınmış vergi konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarındakı aktiv və öhdəliklərin balans dəyəri ilə vergiyə cəlb olunan mənfəətin hesablanmasında istifadə olunan müvafiq vergi bazası arasındakı fərqlər əsasında ödənilməsi və ya bərpa edilməsi gözlənilən vergidir. Təxirə salınmış vergi öhdəlikləri, ümumiyyətlə, vergiyə cəlb olunan bütün müvəqqəti fərqlər üçün tanınır və təxirə salınmış vergi aktivləri vergiyə cəlb olunan mənfəətin əldə edilə biləcəyi və onlara qarşı müvəqqəti çıxılan fərqlərin istifadə edilməsi ehtimal olunan həcmdə tanınır. Müvəqqəti fərqlər qudvilin ilkin tanınmasından və ya vergiyə cəlb olunan mənfəətə və ya uçotda əks olunmuş mənfəətə təsir göstərməyən əməliyyatlar zamanı digər aktiv və öhdəliklərin ilkin tanınmasından (müəssisə birləşmələri istisna edilməklə) yaranarsa, belə aktivlər və öhdəliklər uçotda tanınmır.

Təxirə salınmış vergi öhdəlikləri, Qrupun müvəqqəti fərqi geri qaytarılmasına nəzarət edə biləcəyi hallar istisna olmaqla, törəmə və asılı müəssisələrə yatırılan investisiyalardan və birgə müəssisələrdəki paylardan qaynaqlanan vergiyə cəlb olunan müvəqqəti fərqlər üçün tanınır və müvəqqəti fərqi yaxın gələcəkdə geri qaytarılması ehtimal olunur. Belə investisiyalar və paylarla əlaqəli gəlirdən çıxılan müvəqqəti fərqlərdən yaranan təxirə salınmış vergi aktivləri yalnız müvəqqəti fərqlərin faydalarından yararlanmaq üçün kifayət qədər vergiyə cəlb olunan mənfəətin olacağı ehtimalı olduğu halda tanınır və yaxın gələcəkdə onların geri qaytarılması gözlənilir.

“AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI” QAPALI SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNƏ BAŞA ÇATAN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (Min Azərbaycan Manatı ilə)

Təxirə salınmış vergi aktivlərinin balans dəyəri hər hesabat tarixində təhlil edilir və aktivin hamısının və ya müəyyən hissəsinin bərpa olunmasına imkan vermək üçün kifayət qədər vergiyə cəlb olunan mənfəətin yaranacağı ehtimalı olmayan həddə qədər azaldılır.

Təxirə salınmış vergi hesabat dövrünün sonunda qanuni qüvvəyə minmiş və ya tam qüvvəyə minmiş vergi qanunvericiliyinə və vergi dərəcələrinə əsaslanmaqla öhdəliyin yerinə yetirildiyi və ya aktivin satıldığı dövrdə tətbiq olunacağı gözlənilən vergi dərəcəsi ilə hesablanır. Təxirə salınmış vergi aktivləri və öhdəliklərinin ölçülməsi Qrupun hesabat dövrünün sonunda aktiv və öhdəliklərinin balans dəyərini bərpa etməsindən və ya ödəməsindən asılı olaraq yaranacaq vergi nəticələrini özündə əks etdirir.

Təxirə salınmış vergi aktivləri və vergi öhdəlikləri o zaman əvəzləşdirilir ki, cari vergi aktivlərini cari vergi öhdəliklərinə qarşı əvəzləşdirmək üçün qanuni hüquq mövcud olsun, onlar eyni vergi orqanı tərəfindən tətbiq olunan mənfəət vergisinə aid olsun və Qrup cari vergi aktivləri və öhdəlikləri üzrə xalis hesablaşmalar aparmaq niyyətindədir.

İl üzrə cari vergi və təxirə salınmış vergi

Cari vergi və təxirə salınmış vergi digər məcmu gəlir yaxud birbaşa olaraq kapitalda göstərilən maddələrlə bağlı olduğu və nəticə etibarilə, müvafiq olaraq digər məcmu gəlir və ya birbaşa kapital maddəsi kimi tanındığı hallar istisna edilməklə, mənfəət və ya zərər hesablarında tanınır. Cari vergi və ya təxirə salınmış vergi müəssisə birləşməsinin ilkin uçotundan yarandıqda, vergi təsiri müəssisə birləşməsi üzrə vergi təsirində əks olunur.

Əmlak və avadanlıq

Əmlak və avadanlıq yığılmış köhnəlmə çıxıldıqdan sonra ilkin qiymətdə (təxmin edilən qiymətdə) göstərilir. 1 yanvar 2016-cı il tarixindən sonra alınmış aktivlərin dəyəri satınalma ilə bağlı gözlənilməyən xərclər daxil olmaqla, alış qiymətindən ibarətdir. Dəyərin aktivlərin qalan faydalı istismar müddəti ərzində paylanması üçün (uyğun olduqda qiymətləndirilmiş ləğvetmə dəyəri çıxıldıqdan sonra) amortizasiya hesablanır.

Yalnız aktivlərlə bağlı gələcəkdə Qrupa iqtisadi mənfəətin daxil olması ehtimalı olduqda və ya belə aktivlərin dəyərinin etibarlı qiymətləndirilməsi mümkün olduqda sonradan çəkilən xərclər aktivlərin balans dəyərinə daxil edilir və yaxud müvafiq olduqda ayrıca aktiv kimi tanınır. Təmir və xidmət xərcləri həmin xərclərin çəkildiyi dövrdə konsolidə edilmiş mənfəət və ya zərər və digər məcmu gəlir haqqında hesabatda daxil edilir.

Torpaq sahəsi amortizasiya olunmur.

Faydalı istismar müddətləri aşağıdakı kimi müəyyənləşdirilmişdir:

Kateqoriya	Faydalı istismar müddəti
Binalar və infrastruktur	25-50 il
Hava gəmisi və mühərriklər	25 il
Texnika və avadanlıq	10-15 il
Digər aktivlər	5-10 il

Təxmin edilən faydalı istismar müddətləri, qalıq dəyərləri və köhnəlmə metodu hər hesabat dövrünün sonunda nəzərdən keçirilir və təxminlərdəki hər hansı dəyişikliklərin təsiri növbəti dövrlərdə uçota alınır.

“AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI” QAPALI SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNƏ BAŞA ÇATAN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (Min Azərbaycan Manatı ilə)

Əmlak və avadanlıqlar silindikdə və ya onların davamlı istifadəsi artıq heç bir iqtisadi mənfəət gətirmədikdə, belə aktivlərin tanınması dayandırılır. Əmlak və avadanlıqların satılaraq silinməsi və ya istismardan çıxarılmasından irəli gələn hər hansı gəlir və ya zərər belə aktivlərin balans dəyəri ilə satışından daxil olmuş gəlir arasında fərq kimi müəyyən edilir və mənfəət və ya zərərdə tanınır.

Hava gəmisi və mühərriklər

Hava gəmisinin və mühərriklərin satın alınma qiyməti xarici valyutada ifadə olunur. Bunlar əməliyyat tarixində mövcud olan məzənnə ilə tanınır. İstehsalçının təklif etdiyi endirimlər (əgər olarsa) müvafiq aktivin dəyərindən çıxılır.

Hava gəmiləri və mühərriklər düz xətt amortizasiya metodundan istifadə etməklə ləğvetmə dəyərinin olmaması ehtimalı ilə hesablanmış 25 il faydalı istismar dövrü üzrə amortizasiya olunur. Əməliyyat dövrü ərzində Qrup köhnəlmənin hesablanmasına və yaxud faydalı istismar dövrünə düzəliş edilib-edilməyəcəyini nəzərdən keçirir və lazım gələrsə, ləğvetmə dəyərinin tanınma zərurətinin olub-olmadığını müəyyən edir.

Ehtiyat hissələri və işçi xərcləri də daxil olmaqla əsaslı təmir xərcləri növbəti əsaslı təmirə qədər qalan icarə müddəti və yaxud aktivin faydalı istismar dövrü arasında ən qısa dövr üzrə (uçuş saatları və ya uçuş dövrləri əsasında) kapitallaşdırılır və amortizasiya olunur.

Kapital qoyuluşları ilkin dəyərlə uçotda əks olunur. Aktiv təyinatı üzrə istifadə üçün hazır olan zaman kapital qoyuluşlarından əmlak və avadanlıq maddəsinin müvafiq kateqoriyasına köçürülür və Qrupun siyasətlərinə əsasən amortizasiya edilir.

Əmlak və avadanlıqların dəyərsizləşməsi

Hər hesabat tarixində Qrup öz əmlak və avadanlıqlarının balans dəyərlərini, bu aktivlərdə dəyərsizləşmə zərərinə dair hər hansı göstəricinin olub-olmadığını müəyyənləşdirmək üçün, nəzərdən keçirir. Dəyərsizləşmənin baş verdiyinə dəlalət edən hər hansı hallar mövcud olarsa, dəyərsizləşmə zərərinin (əgər varsa) həcmi müəyyən etmək üçün aktivin bərpa dəyəri hesablanır. Aktivin digər aktivlərdən asılı olmayaraq gəlir gətirmədiyi halda, Qrup belə aktivin aid olduğu gəlir gətirən aktivlər qrupunun bərpa dəyərini müəyyən edir. Aktivin yerləşdirilməsinə dair ağlabatan və əsaslı səbəb müəyyən edildiyi hallarda, korporativ aktivlər də fərdi gəlir gətirən aktivlər qrupunda yerləşdirilə bilər, əks halda, ağlabatan və əsaslı səbəblər müəyyən edildiyi hallarda ən kiçik gəlir gətirən aktivlər qrupunda yer alır.

Bərpa dəyəri satış xərcləri çıxılmaqla ədalətli dəyər və istifadə dəyərləri arasında daha yüksək olan məbləğdir. İstismar dəyərini qiymətləndirərkən hesablanmış gələcək pul daxilolmaları vergiyə qədərki diskont dərəcədə istifadə etməklə onların cari dəyəri ilə diskontlaşdırılır. Belə diskont dərəcə pulun zaman dəyəri ilə bağlı cari bazar qiymətləndirmələrini və gələcək pul axınları ilə bağlı təxminlərini düzəliş edilməyən aktivlər üçün səciyyəvi riskləri özündə əks etdirir.

Aktivin (və ya gəlir gətirən aktivlərin) bərpa dəyərinin onun balans dəyərindən az olduğu hesablanarsa, belə aktivin (yaxud gəlir gətirən aktivlərin) balans dəyəri bərpa dəyərinə qədər azaldılır. Dəyərsizləşmə zərəri dərhal mənfəət və ya zərər hesablarında tanınır.

Dəyərsizləşmə zərəri sonradan geri qaytarılırsa aktivin (yaxud gəlir gətirən aktivlər qrupunun) balans dəyəri bərpa dəyərinə qədər artırılır, bu şərtlə ki, artırılmış belə balans dəyəri aktivin (yaxud gəlir gətirən aktivlər qrupunun) ehtimal olunan dəyərsizləşmə zərərinin tanınmadığı keçmiş illərdə müəyyən edilmiş balans dəyərindən artıq olmasın. Dəyərsizləşmə zərərinin geri qaytarılması mənfəət və ya zərər hesablarında dərhal o zaman tanınır ki, bu geri qaytarılma əvvəlki illərdə aktivlə bağlı uçotda tanınmış dəyərsizləşmə zərərinə ləğv etsin.

“AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI” QAPALI SƏHMDAR CƏMIYYƏTI

31 DEKABR 2020-CI İL TARIXINƏ BAŞA ÇATAN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALIYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (Min Azərbaycan Manatı ilə)

İstehlak olunan ehtiyat hissələri və mal-material ehtiyatları

İstehlak olunan ehtiyat hissələri və mal-material ehtiyatları maya dəyəri və xalis satış dəyəri arasında daha az olanı ilə əks olunur. Yanacaq qiymətlərinin ölçülmüş orta dəyər əsasında hesablanması istisna olmaqla, belə mal-material ehtiyatları FIFO metodu əsasında xərcə silinir. Yanacaq istehlak olunan zaman hesabdan silinir. Xalis satış dəyəri bütün təxmin edilən tamamlanma xərcləri və marketing, satış və paylanmada çəkiləcək xərclər çıxılmaqla təxmin edilən satış qiymətini əks etdirir.

Maliyyə alətləri

Maliyyə aktivləri və maliyyə öhdəlikləri Qrupun maliyyə aləti ilə bağlı müqavilə öhdəliklərinə tərəf olduqda Qrupun konsolidə edilmiş maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatında tanınır.

Maliyyə aktivləri və maliyyə öhdəlikləri ilk olaraq ədalətli dəyərle ölçülür. Maliyyə aktivləri və maliyyə öhdəliklərinin alınması və ya buraxılmasına birbaşa aidiyyəti olan əməliyyat xərcləri (ədalətli dəyəri mənfəət və ya zərərdə tanınan maliyyə aktivləri və maliyyə öhdəlikləri istisna edilməklə) uçotda ilkin tanınma zamanı maliyyə aktivləri və ya maliyyə öhdəliklərinin müvafiq olaraq ədalətli dəyərinə əlavə edilir və ya bu dəyərdən çıxılır. Maliyyə aktivləri və ya maliyyə öhdəliklərinin mənfəət və ya zərər uçotunda tanınan ədalətli dəyərle qeydə alınması ilə birbaşa bağlı olan əməliyyat xərcləri dərhal mənfəət və ya zərər uçotunda tanınır.

Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri

Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri kassadakı nağd vəsaitlərdən, cari hesablardan və ödəmə müddətləri üç ay və ya daha az olan bank depozitlərindən ibarətdir.

Maliyyə aktivləri

Maliyyə aktivlərinin müntəzəm qaydada alınması və ya satılması alqı-satqı tarixində tanınır və onların tanınması dayandırılır. Müntəzəm alqı-satqı bazarda hüquqi baza və ya konvensiya ilə müəyyən edilmiş vaxt çərçivəsində aktivlərin çatdırılmasını tələb edən maliyyə aktivlərinin alqı-satqısıdır.

Bütün tanınan maliyyə aktivləri sonradan bütövlükdə maliyyə aktivlərinin təsnifatından asılı olaraq amortizasiya olunmuş dəyər və ya ədalətli dəyərle ölçülür.

Maliyyə aktivlərinin təsnifatı

Aşağıdakı şərtlərə cavab verən borc alətləri daha sonra amortizasiya dəyəri ilə ölçülür:

- Maliyyə aktivinin məqsədi müqavilə üzrə pul vəsaitlərinin toplanması üçün maliyyə aktivlərinə sahib olmaq olan biznes modeli çərçivəsində saxlanması; və
- Maliyyə aktivinin aid olduğu müqavilə üzrə şərtlərinin müəyyən edilmiş tarixlərdə yalnız qalan borc məbləği üzrə əsas və faiz məbləğlərinin ödənişlərindən ibarət pul vəsaitlərinin hərəkətinə gətirib çıxarması.

Aşağıdakı şərtlərə cavab verən borc alətləri sonradan digər məcmu gəlir hesablarında ədalətli dəyərle ölçülür:

- Maliyyə aktivinin həm müqavilə üzrə pul vəsaitlərinin toplanması, həm də maliyyə aktivlərinin satılması yolu ilə məqsədinə çatan biznes modeli çərçivəsində saxlanması; və
- Maliyyə aktivinin aid olduğu müqavilə üzrə şərtlərinin müəyyən edilmiş tarixlərdə yalnız qalan borc məbləği üzrə əsas və faiz məbləğlərinin ödənişlərindən ibarət pul vəsaitlərinin hərəkətinə gətirib çıxarması.

Bir qayda olaraq, bütün digər maliyyə aktivləri sonradan mənfəət və ya zərər hesablarında ədalətli dəyərle ölçülür.

“AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI” QAPALI SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNƏ BAŞA ÇATAN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (Min Azərbaycan Manatı ilə)

Amortizasiya olunmuş dəyər və effektiv faiz metodu

Effektiv faiz metodu borc alətinin amortizasiya olunmuş dəyərinin hesablanması və faiz gəlirinin müvafiq dövr üzrə bölüşdürülməsi üsuludur.

Alınmış və ya verilmiş kredit üzrə dəyərsizləşmiş maliyyə aktivləri xaricindəki maliyyə aktivləri üçün (yəni, ilkin tanınmada kredit üzrə dəyərsizləşən aktivlər) effektiv faiz dərəcəsi təxmin edilən gələcək nağd pul daxilolmalarını (o cümlədən effektiv faiz dərəcəsinin, əməliyyat xərclərinin və digər mükafat və güzəştlərin ayrılmaz hissəsini təşkil edən ödənilmiş və ya alınmış bütün haqlar və ballar) gözlənilən kredit zərərləri istisna olmaqla, borc alətinin gözlənilən müddəti və ya müvafiq hallarda, daha qısa müddət ərzində, ilkin tanınma zamanı borc alətinin ümumi balans dəyərinə qədər dəqiqliklə diskontlaşdırılan dərəcədir.

Maliyyə aktivinin amortizasiya dəyəri maliyyə aktivinin ilkin tanınma zamanı əsas ödənişlər çıxılmaqla, hər hansı zərər ehtiyatı üçün düzəliş edilmiş həmin ilkin məbləğ və ödəmə məbləği arasındakı hər hansı fərqi effektiv faiz metodundan istifadə edilərək məcmu amortizasiya əlavə edilməklə hesablanan məbləğdir. Maliyyə aktivinin ümumi balans dəyəri maliyyə aktivinin hər hansı zərər ehtiyatı üçün düzəliş edilməzdən əvvəlki amortizasiya dəyəridir.

Faiz gəliri mənfəət və ya zərər hesablarında tanınır.

Maliyyə aktivlərinin dəyərsizləşməsi

Qrup borc alətlərinə investisiyalar üzrə gözlənilən kredit zərərlərini üçün zərər ehtiyatı tanıyır. Gözlənilən kredit zərərlərinin məbləği müvafiq maliyyə alətinin ilkin tanındığı dövrdən etibarən kredit riskindəki dəyişiklikləri əks etdirmək üçün hər hesabat tarixində yenilənir.

Ticarət debitor borcları üzrə gözlənilən kredit zərərləri Qrupun keçmiş kredit zərəri təcrübəsinə əsaslanmaqla və borcalanlara xas olan faktorları, ümumi iqtisadi şəraiti, habelə uyğun olduqda pulun zaman dəyərini, hesabat tarixində hadisələrin cari və proqnozlaşdırılan gedişatını nəzərə alaraq, ehtiyat matrisasından istifadə etməklə hesablanır. Qrup həmişə ticarət debitor borcları üzrə zərər ehtiyatını ömürlük gözlənilən kredit zərərlərinə (“ömürlük GKZ”) bərabər məbləğdə ölçür.

Bütün digər maliyyə alətləri üçün Qrup ömürlük GKZ-ni ilkin tanınmadan sonra kredit riskində mühüm artım olduqda tanıyır. Lakin, maliyyə aləti üzrə kredit riskində ilkin tanınmadan sonra əhəmiyyətli dərəcədə artım olmazsa, Qrup maliyyə aləti üçün zərər ehtiyatını 12 aylıq gözlənilən kredit zərərinə bərabər məbləğdə ölçür.

Ömürlük gözlənilən kredit zərəri maliyyə alətinin gözlənilən müddəti ərzində mümkün defolt hadisələrindən yarana bilən gözlənilən kredit zərərlərini əks etdirir. Əksinə, 12 aylıq gözlənilən kredit zərərləri ömürlük gözlənilən kredit zərərlərinin hesabat tarixindən sonrakı 12 ay müddətində maliyyə alətləri ilə bağlı üzrə mümkün defolt hadisələrindən yarana bilən hissəsini əks etdirir.

(i) Kredit riskində əhəmiyyətli artım

Maliyyə aləti üzrə kredit riskinin ilkin tanınmadan sonra əhəmiyyətli dərəcədə artıb artmadığını qiymətləndirmək üçün Qrup hesabat tarixində maliyyə aləti üzrə yaranan defolt riskini ilkin tanınma tarixində maliyyə aləti yaranan defolt riski ilə müqayisə edir. Bu qiymətləndirməni apararkən Qrup kəmiyyət və keyfiyyət baxımından uyğun olan təsdiqləyici məlumatları, habelə keçmiş təcrübəni və mühüm xərc və səylər olmadan əldə edilə bilən proqnoz tipli məlumatları nəzərə alır. Proqnoz tipli məlumatlara Qrupun debitorlarının fəaliyyət göstərdiyi sənaye sahələri ilə bağlı iqtisadi ekspert hesabatlarından, maliyyə təhlillərindən, dövlət idarələrindən, müvafiq elmi-tədqiqat mərkəzlərindən və oxşar təşkilatlardan əldə olunmuş gələcək perspektivlər, habelə Qrupun əsas əməliyyatları ilə bağlı müxtəlif xarici mənbələrdən əldə olunan cari və gələcək dövrlər üzrə iqtisadi məlumatlar daxildir.

“AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI” QAPALI SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNƏ BAŞA ÇATAN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (Min Azərbaycan Manatı ilə)

Yuxarıdakı qiymətləndirmənin nəticəsindən asılı olmayaraq Qrup maliyyə aləti üzrə kredit riskinin müqavilə əsasında ödənişlər 30 gündən artıq gecikdirildiyi halda, Qrup əksini göstərən müvafiq və etibarlı məlumatlara malik olmayanadək ilkin tanınma dövründən etibarən əhəmiyyətli dərəcədə artdığını zənn edir.

(ii) Defolt anlayışı

Keçmiş təcrübə daxili və kənar mənbələrdən əldə olunan məlumat əsasında debitorun öz kreditorlarına eləcə də Qrupa tam həcmdə ödəniş edə bilməyəcəyini göstərsə, Qrup bunu daxili risklərin idarə edilməsi məqsədləri üçün defolt hadisəsi adlandırır.

Yuxarıdakı təhlillərdən asılı olmayaraq, maliyyə aktivi 90 gündən artıq gecikdirildiyi halda Qrup defolt baş verdiyini hesab edir, lakin Qrupda daha münasib defolt meyarının uyğun olduğunu təsdiq edən müvafiq və etibarlı məlumat olduğu hallar istisnadır.

(iii) Gözlənilən kredit zərərlərinin ölçülməsi və tanınması

Gözlənilən kredit zərərlərinin ölçülməsi defolt ehtimalını, defolt nəticəsində yaranan zərərlərin həcmi (defolt baş verdikdə zərərin ölçüsünü) və defolt zamanı riskə məruz qalmanı müəyyən edir.

Qrup bütün maliyyə alətləri üçün dəyərsizləşmə gəlirini və ya zərərinə onların balans dəyərində zərər ehtiyatında müvafiq düzəlişlər etməklə mənfəət və ya zərər hesablarında tanıyır.

Maliyyə aktivlərinin tanınmasının dayandırılması

Qrup yalnız aktivdən pul daxilolmaları üzrə onun müqavilə hüquqlarının vaxtı bitdikdə, yaxud maliyyə aktivini və aktiv üzrə mülkiyyət hüquqları ilə bağlı bütün risk və mükafatları əsas etibarilə digər müəssisəyə ötürükdə maliyyə aktivinin tanınmasını dayandırır.

Maliyyə öhdəlikləri və kapital

Borc və ya kapital qismində təsnifləşdirmə

Borc və Qrup tərəfindən buraxılmış kapital alətləri müqavilə şərtlərinə, habelə maliyyə öhdəliyi və kapital alətləri haqqında anlayışa əsasən maliyyə öhdəlikləri və ya kapital kimi təsnif edilir.

Kreditlər və borclar

Borc vəsaitləri ilk olaraq çəkilmiş əməliyyat xərcləri çıxılmaqla ədalətli dəyərlə tanınır. Borc vəsaitləri amortizasiya dəyəri ilə ölçülür, mənfəətlə (əməliyyat xərcləri çıxılmaqla) geri alınma dəyəri arasındakı fərq isə effektiv faiz metodundan istifadə etməklə konsolidə edilmiş mənfəət və ya zərər və digər məcmu gəlir haqqında hesabatda borcların müddəti üzrə tanınır.

Maliyyə öhdəliklərinin tanınmasının dayandırılması

Maliyyə öhdəliklərinin tanınması yalnız və yalnız Qrup öz ödəniş öhdəliyini yerinə yetirdikdə, belə öhdəlik ləğv olunduqda, yaxud müddəti başa çatdıqda dayandırılır. Tanınması dayandırılmış maliyyə öhdəliyinin balans dəyəri ilə öhdəliklər üzrə ödənilmiş və ödəniləcək məbləğlər arasındakı fərq konsolidə edilmiş mənfəət və ya zərər və digər məcmu gəlir haqqında hesabatda tanınır.

“AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI” QAPALI SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNƏ BAŞA ÇATAN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (Min Azərbaycan Manatı ilə)

Maliyyə aktivlərinin və öhdəliklərinin əvəzləşdirilməsi

Maliyyə aktivləri və maliyyə öhdəlikləri yalnız konsolidə edilmiş maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda tanınmış məbləğlərin əvəzləşdirilməsi üçün Qrupun qanuni hüququ mövcud olduqda və xalis məbləğ əsasında hesablaşmalar aparılması, yaxud aktivlərin satılması və öhdəliyin yerinə yetirilməsi barədə niyyəti olduqda qarşılıqlı əvəzləşdirilir, xalis məbləğ isə konsolidə edilmiş maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda açıqlanır. Uçotda tanınmış məbləğlərin əvəzləşdirilməsi üçün qanuni hüquq gələcək hadisələrdən asılı olmamalıdır və nəinki adi fəaliyyət prosesində, hətta defolt, ödəmə qabiliyyətinin itirilməsi və müflisləşmə hallarında da etibarlı olmalıdır. Gəlir və xərclər hər hansı bir mühasibat standartı, yaxud şərhində və Qrupun mühasibat uçotu siyasətlərində xüsusi olaraq açıqlanması tələb olunmayanadək və ya icazə verilməyənədək konsolidə edilmiş mənfəət və ya zərər və digər məcmu gəlir haqqında hesabatda əvəzləşdirilmir.

Ehtiyatlar

Ehtiyatlar, Qrup keçmiş hadisələr nəticəsində cari (hüquqi və ya konstruktiv) öhdəliyə malik olduqda, Qrupun öhdəliyi yerinə yetirməsi ehtimalı yüksək olduqda və öhdəliyin məbləği ilə bağlı etibarlı qiymətləndirilmə aparmaq mümkün olduqda tanınır.

Ehtiyatlar kimi tanınan məbləğ öhdəliklə bağlı risk və qeyri-müəyyənlikləri nəzərə almaqla hesabat dövrünün sonunda cari öhdəliyin yerinə yetirilməsi ilə əlaqədar tələb olunan məbləğlərin ən düzgün hesablanmasıdır. Ehtiyat hazırkı öhdəliyin yerinə yetirilməsi üçün hesablanmış pul vəsaitləri axınına istinad etməklə ölçülsə, onun balans dəyəri (pulun zaman dəyərinin təsiri əhəmiyyətli olduqda) həmin pul vəsaitlərinin cari dəyərində bərabərdir.

Ehtiyatların yerləşdirilməsi üçün tələb olunan müəyyən və ya bütün iqtisadi mənfəətin kənar tərəflər vasitəsilə bərpa ediləcəyi gözlənilirsə, bu vəsaitin qaytarılması və alınacaq belə vəsaitlərin düzgün qiymətləndirilməsi barədə qəti əminlik olduqda alınacaq məbləğ uçotda aktiv kimi tanınır.

Cari il üçün qüvvədə olan yeni və düzəliş edilmiş MHBS standartları

COVID-19 ilə əlaqəli İcarə Güzəştləri üzrə dəyişikliklərin ilkin tətbiqinin MHBS 16-ya təsiri

Düzəliş 2020-ci il ərzində Qrup tərəfindən erkən qəbul edilib, halbuki il ərzində COVID-19-un birbaşa nəticəsi kimi heç bir icarə güzəşti baş verməmişdir.

Cari ildə qüvvədə olan digər yeni və düzəliş edilmiş MHBS standartlarının ilkin tətbiqinin təsiri

Cari ildə Qrup Mühasibat Uçotunun Beynəlxalq Standartları Şurası (MUBS) tərəfindən buraxılmış və 1 yanvar 2020-ci il tarixində və ondan sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvədə olan MHBS-yə və Şərhlərə aşağıdakı düzəlişləri tətbiq etmişdir. Bu düzəlişlərin qəbul edilməsi hazırkı konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarındakı açıqlamalara və ya açıqlanan məbləğlərə heç bir əhəmiyyətli təsir göstərməmişdir:

Konseptual Əsaslar
MHBS 3-ə düzəlişlər
MUBS 1 və MUBS 8-ə düzəlişlər

MHBS standartlarında Konseptual Əsaslara edilən istinadlara düzəlişlər
Müəssisə anlayışı
Əhəmiyyətlilik anlayışı

“AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI” QAPALI SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNƏ BAŞA ÇATAN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (Min Azərbaycan Manatı ilə)

Buraxılmış lakin hələ qüvvəyə minməmiş yeni və düzəliş edilmiş MHBS-lər

Bu konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının təsdiq olunduğu tarixdə Qrup aşağıdakı buraxılmış lakin hələ qüvvəyə minməmiş yeni və düzəliş edilmiş MHBS standartlarını tətbiq etməmişdir:

MHBS 17 ¹	<i>Sığorta müqavilələri</i>
MHBS 10 və MUBS 28 (düzəlişlər) ²	<i>İnvestorla onun asılı müəssisəsi və ya birgə müəssisə arasında aktivlərin satışı və ya ötürülməsi</i>
MUBS 1-ə düzəlişlər ¹	<i>Öhdəliklərin qısamüddətli və ya uzunmüddətli kimi təsnifləşdirilməsi</i>
MHBS 3-ə düzəlişlər ³	<i>Konseptual əsaslara edilən istinadlar</i>
MUBS 16-ya düzəlişlər ⁴	<i>Təyinatı üzrə istifadədən əvvəl əmlak, tikili və avadanlıqlardan əldə olunan gəlir</i>
MUBS 37-yə düzəlişlər ⁴	<i>Ağır şərtlə müqavilələr - Müqavilənin yerinə yetirilməsi xərcləri</i>
2018-2020-ci illəri əhatə edən dövr üzrə MHBS standartlarına illik düzəlişlər ⁴	<i>Maliyyə Hesabatının Beynəlxalq Standartlarının ilk dəfə qəbul edilməsi haqqında MHBS 1-ə, Maliyyə alətləri haqqında MHBS 9-a, İcarə haqqında MHBS 16-ya və Kənd təsərrüfatı haqqında MUBS 41-ə düzəlişlər</i>
MHBS 9, MUBS 39, MHBS 7, MHBS 4 və MHBS 16-ya düzəlişlər ⁵	<i>Bençmark Faiz Dərəcələrinin İslahatı – Faza-2</i>
MUBS 1-ə düzəlişlər ¹	<i>Mühasibat uçotu siyasətlərinin açıqlaması</i>
MUBS 12-yə düzəlişlər ¹	<i>Vahid əməliyyatdan yaranan aktiv və öhdəliklərə aid təxirə salınmış vergi</i>
MUBS 8-ə düzəlişlər ¹	<i>Mühasibat uçotu təxminlərinin anlayışı</i>

¹ 1 yanvar 2023-cü il tarixində başlayan və ondan sonrakı illik hesabat dövrləri üçün qüvvədədir;

² Düzəlişlərin qüvvəyə minmə tarixi Şura tərəfindən hələ müəyyən edilməmişdir;

³ Satınalma tarixi 1 yanvar 2022-ci il tarixində və ya ondan sonra başlayan ilk illik dövrün əvvəlinə və ya ondan sonraya təsadüf edən müəssisələrin birləşməsi üçün qüvvədədir;

⁴ 1 yanvar 2022-ci il tarixindən başlayan və ya onda sonrakı illik dövrlər üçün qüvvədədir;

⁵ 1 yanvar 2021-ci il tarixindən başlayan və ya ondan sonrakı illik dövrlər üçün qüvvədədir.

Rəhbərlik, yuxarıda qeyd olunan standartların tətbiqinin gələcəkdə Qrupun konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına mühüm təsir edəcəyini gözləmir.

4. MÜHÜM MÜHASİBAT UÇOTU MÜHAKİMƏLƏRİ VƏ QIYMƏTLƏNDİRMƏLƏRLƏ BAĞLI QEYRİ-MÜƏYYƏNLİYİN ƏSAS MƏNBƏLƏRİ

Qrupun 3 sayılı Qeyddə əks olunan mühasibat uçotu siyasətlərini tətbiq edərək rəhbərlikdən tanınmış məbləğlərə mühüm təsir edən (qiymətləndirmə tələb edənlərdən başqa) mühakimələrin yürüdülməsi və digər mənbələrdən açıq əldə edilməsi mümkün olmayan aktiv və öhdəliklərin balans dəyərində dair təxminlərin və ehtimalların irəli sürülməsi tələb olunur. Təxminlər və əlaqədar ehtimallar keçmiş təcrübəyə və digər müvafiq amillərə əsaslanır. Real nəticələr bu təxminlərdən fərqlənə bilər.

Təxminlər və əsas götürülən ehtimallar davamlı qaydada təhlil edilir. Mühasibat təxminlərinə olan düzəlişlər, belə düzəliş yalnız onun baş verdiyi dövrə təsir göstərdikdə həmin dövrdə, cari və gələcək dövrlərə təsir göstərdikdə isə, düzəlişin baş verdiyi və gələcək dövrdə tanınır.

Mühasibat uçotu siyasətlərinin tətbiqi zamanı irəli sürülən mühüm mühakimələr

Aşağıda Qrupun mühasibat uçotu siyasətlərini tətbiq edərək rəhbərliyin irəli sürdüyü və konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarında tanınan məbləğlərə əhəmiyyətli dərəcədə təsir göstərən mühüm mühakimələr açıqlanır.

“AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI” QAPALI SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

**31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNƏ BAŞA ÇATAN İL ÜZRƏ
KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR
(Min Azərbaycan Manatı ilə)**

COVID-19 ilə əlaqədar hökumətdən alınmış subsidiyalar

Hökumət COVID-19 pandemiyasının mənfi təsirinə məruz qalan müəssisələri dəstəkləmək üçün maliyyə yardımı proqramını həyata keçirmişdir. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 19 mart 2020-ci il tarixli qərarına əsasən 2020-ci il ərzində Qrup hökumətdən 232,082 AZN (AZAL üçün 215,467 AZN, Milli Aviasiya Akademiyası üçün 15,433 AZN və Naxçıvan Beynəlxalq Hava Limanı üçün 1,182 AZN) məbləğində maliyyə yardımı almışdır.

Rəhbərlik alınan hökumət yardımının uçot qaydalarını qiymətləndirərkən bu yardımın səhmdar qismində çıxış edən hökumət tərəfindən yatırımlar və ya gəlirlə bağlı hökumət subsidiyası kimi uçota alınıb alınmaması ilə bağlı qərar verərkən mühüm mühakimə yürütmüşdür. Qarşılığında kapital alətlərinin buraxılmadığını, hökumətin qərarında kapital təyinatlı yardımın müəyyən edilmədiyini və analoji maliyyə yardımının hökumətə məxsus olub-olmamasından asılı olmayaraq digər şirkətlərə də göstərildiyini nəzərə alaraq rəhbərlik bu əməliyyatın MUBS 20-yə əsasən səhmdar yatırımı deyil, hökumət subsidiyası olduğu qərarına gəlmişdir. Müvafiq olaraq, subsidiya ilə bağlı heç bir şərt və ya gələcək əlaqəli xərclər olmadığından, məbləğ tam olaraq konsolidə edilmiş mənfəət və ya zərər və digər məcmu gəlir haqqında hesabatda gəlir kimi tanınmışdır.

Təxminlərlə bağlı qeyri-müəyyənliyin əsas mənbələri

Aşağıda, Qrupun mühasibat uçotu siyasətlərini tətbiq edərkən rəhbərliyin irəli sürdüyü və konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarında tanınan məbləğlərə əhəmiyyətli dərəcədə təsir göstərən mühüm təxminlər açıqlanır.

Dəyərsizləşmə yoxlaması

Qrup hər hesabat tarixinin sonunda dəyərsizləşmə göstəricilərinin olub-olmadığını yoxlayır. Hər hansı dəyərsizləşmə göstəriciləri müəyyən olunarsa Qrup dəyərsizləşmə yoxlamasını yerinə yetirir.

Əmlak və avadanlıq və istifadə hüququ olan aktivlərin bərpa dəyəri Hava Limanları, Aeronaviqasiya, AZALOil PVYV (Pul Vəsaitlərini Yaradan Vahid) üçün hesablamalarda istifadə olunan dəyər əsasında və Aviasirkət PVYV üçün isə ədalətli dəyər çıxılısın satış xərcləri əsasında müəyyən edilir. Bu hesablamalar Qeyd 10-da daha təfərrüatlı açıqlanan təxminlərdən istifadəni tələb edir.

Əmlak və avadanlığın faydalı istismar müddətləri

Rəhbərlik əmlak və avadanlığın faydalı istismar müddətlərini aktivlərin planlaşdırılan istifadəsinə əsaslanmaqla və belə aktivlərin Qrupa iqtisadi mənfəət gətirəcəyi dövrü hesablamaqla təyin edir. Qrupun əmlak və avadanlığı düz xətt metodunu tətbiq etməklə onların təxmin edilən faydalı istismar müddətləri və ya uçuş dövrləri / saatları üzrə amortizasiya olunur ki, bunlar da rəhbərliyin biznes planlarına və əməliyyat hesablamalarına əsaslanır. Texnoloji yeniliklər və yaxud müvafiq aktivlərin ehtimal edilən gələcək istifadəsi kimi sonradan baş verən dəyişikliklər, faktiki faydalı istismar müddətinin və yaxud qalıq dəyərinin ilkin qiymətləndirmələrdən fərqlənməsi ilə nəticələnə bilər. Rəhbərlik dövrü olaraq əmlak və avadanlıqların qalan faydalı istismar müddətlərini nəzərdən keçirir. Əmlak və avadanlığın istismar müddətinin hesablanmasına edilmiş düzəlişlər gələcəkdə belə düzəlişin təsadüf etdiyi dövr və mümkün olduğu halda gələcək dövrlərdə uçotda tanınır. Nəticə etibarilə bu, hesablanmış amortizasiya məbləğinə və gələcəkdə uçotda tanınacaq əmlak və avadanlıqların balans dəyərinə mühüm təsir edə bilər.

“AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI” QAPALI SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNƏ BAŞA ÇATAN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (Min Azərbaycan Manatı ilə)

ƏDV aktivlərinin bərpa olunması

Vergi orqanlarından alınacaq borcları əks etdirən ƏDV aktivləri üzrə qalıqlar (hesab fakturaların ödənilməsi və malların və ya xidmətlərin göstərilməsi nəticəsində yaranmış əvəzləşdirilən ƏDV məbləğləri) vergi orqanına edilən ödənişə bərabərdir və Qrupun gələcək vergi öhdəliklərinin əvəzləşdirilməsində istifadə oluna bilər. Rəhbərlik inanır ki, hökumət tərəfindən ödənilməli ƏDV aktivləri üzrə qalıqlar əvəzləşdiriləndir və gələcək vergi öhdəliklərinin əvəzləşdirilməsində istifadə olunacaq. Qrupun vergi aktivlərini öhdəliklərlə əvəzləşdirə bilməsi üçün vergi orqanlarının icazəsinə ehtiyac yoxdur, beləliklə, vergi öhdəlikləri hesablandıqda vergi aktivləri ilə əvəzləşdirilə bilər. Bu o deməkdir ki, vergi aktivləri on iki ay ərzində əhəmiyyətli dövr edir və əvəzləşdirilə bilər. Lakin, 31 dekabr 2020-ci il tarixinə Qrupun rəhbərliyi vergi orqanlarından hələ alınmamış ƏDV aktivləri (“alışlardan yaranan və əvəzləşdiriləcək ƏDV”) üzrə qalıqları təhlil edilmiş və 82,809 AZN məbləğində belə vəsaitlərin şübhəli borclar (31 dekabr 2019-cu il: 83,285 AZN) olduğunu qərara almışdır. Əvvəlki ilə uyğun olaraq Qrupun rəhbərliyi hesab edir ki, bu ƏDV qalıqları üzrə müvafiq kreditor borc qalıqlarının nağd şəkildə (həmin qarşı tərəflərlə debitor borclara qarşı vergi ilə birlikdə deyil, çox ehtimal ki, xalis əsasda ödəniləcək) ödənilməyəcəyi səbəbindən, bu qalıqlar yaxın gələcəkdə əvəzləşdirilməyəcək.

Vergitutma

Mənfəət vergisi üçün ehtiyatı müəyyən edərkən mühüm mülahizələrin irəli sürülməsi tələb olunur. Bir çox əməliyyatlar və hesablamlar üçün yekun vergi yanaşması yoxdur. Qrup vergi yoxlaması nəticəsində gözlənilən əlavə vergi qiymətləndirmələri üçün öhdəlikləri əlavə vergi öhdəliklərinin yaranıb-yaranmayacağı ehtimalı əsasında tanıyır. Bu məsələlərin vergi nəticəsi tanınmış ilkin məbləğlərdən fərqli olduqda, bu cür fərqlər mənfəət vergisi ehtiyatlarına belə qərarların verildiyi dövrdə təsir edəcək. Vergi dövrləri vergi yoxlamasından əvvəlki 3 il üzrə müvafiq orqanlar tərəfindən yoxlanılır. Müəyyən vəziyyətlərdə belə yoxlamalar daha çox dövrləri əhatə edə bilər. Qrup rəhbərliyi vergi qanunvericiliyi üzrə anlayışına əsasən bütün vergi öhdəliklərini lazımi şəkildə yerinə yetirdiyini düşünsə də, yuxarıda qeyd olunan faktlar Qrup üçün əlavə maliyyə riskləri yarada bilər.

31 dekabr 2020 və 2019-cu il tarixlərində vergilərə dair heç bir ehtiyat tanınmamışdır.

Gələcək dövrlərə keçirilən vergi zərərləri ilə əlaqədar təxirə salınmış vergi aktivləri konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarında təqdim olunan bütün dövrlər üçün tanınmamışdır (31 dekabr 2020 and 2019-cu il tarixlərinə, müvafiq olaraq 115,179 AZN və 707,650 AZN, hansıların ki, yarandığı tarixdən 5 il sonra vaxtı bitir), çünki Qrupun yaxın gələcəkdə növbəti dövrlərə keçirilən həmin vergi zərərlərini istifadə edəcəyinə dair kifayət qədər əminlik yoxdur.

“AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI” QAPALI SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNƏ BAŞA ÇATAN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (Min Azərbaycan Manatı ilə)

5. DAŞIMALAR ÜZRƏ VƏ DİGƏR GƏLİRLƏR

	2020	2019
Qrafik üzrə sərnişin daşımaları	128,662	517,644
Hava limanı və aviasiya təhlükəsizliyi xidmətləri	58,145	196,434
Yanacaq doldurma xidmətləri	53,449	121,940
Çarter sərnişin daşımaları	39,584	51,142
Aeronaviqasiya xidmətləri	35,271	68,526
Yük daşımaları	2,528	14,659
Digər gəlirlər	17,597	38,114
Cəmi daşımalar üzrə və digər gəlirlər	335,236	1,008,459

COVID-19 pandemiyası ilə bağlı hadisələr və bununla bağlı hökumətlər tərəfindən tətbiq edilən məhdudiyətlər Qrupun fəaliyyətinə əhəmiyyətli dərəcədə təsir göstərmişdir. Məhdudiyətlər yüngülləşdirildikdən sonra Qrup bir sıra istiqamətlərə xüsusi uçuşlar açmışdır. COVID-19 pandemiyasının yayılmasının qarşısını almaq üçün həyata keçirilən xüsusi tədbirlər istisna olmaqla, mahiyyət etibarilə xüsusi uçuşlar planlaşdırılmış müntəzəm uçuşlara bənzəyir. Bu uçuşlardan əldə olunan gəlir qrafik üzrə sərnişin daşımaları gəlirinə daxil edilmişdir.

6. ƏMƏLİYYAT XƏRCLƏRİ

	2020	2019
Köhnəlmə və amortizasiya	139,678	138,647
Heyət xərcləri	107,068	124,493
Hava gəmilərinə və digər əsas vəsaitlərə xidmət xərcləri	54,336	95,061
Yanacaq xərcləri	52,712	157,050
Mənfəət vergisindən başqa vergilər	25,174	50,094
Yerüstü xidmət xərcləri	23,420	74,300
Kommersiya xidmətləri və komissiyalar	16,614	63,929
Əmlak və avadanlıq və istifadə hüququ olan aktivlərin dəyərsizləşməsi	15,794	-
Azərbaycandan kənarında aeronaviqasiya xidmətləri	14,089	49,995
Göyertədə qidalanma xərcləri	10,602	41,555
Sığorta xərcləri	10,088	9,066
Xarici hava limanlarında sərnişinlərlə bağlı yığımlar	7,991	34,824
Kommunikasiya xərcləri	6,441	17,806
Material xərcləri	6,397	8,625
Elektrik enerjisi xərcləri	5,303	6,391
Sərnişinlərə xidmət xərcləri	5,136	11,524
Kapital qoyuluşlarının dəyərsizləşməsi	4,797	-
Ticarət debitor borclarının və əlaqəli tərəflərdən alınacaq məbləğlərin silinməsi	2,678	529
Ezamiyyə xərcləri	2,632	8,481
Konsultasiya xərcləri	1,359	1,975
Verilmiş avansların dəyərsizləşmə ehtiyatında dəyişiklik	(86)	4,523
Əvəzləşdirilən ƏDV qalığının dəyərsizləşmə ehtiyatında dəyişiklik	(476)	8,498
Digər xərclər	31,067	50,041
Digər gəlirlər	(2,665)	(7,819)
Cəmi əməliyyat xərcləri	540,149	949,588

15,794 AZN məbləğində əmlak və avadanlıq və istifadə hüququ olan aktivlərin dəyərsizləşməsi 10 saylı qeyddə təfərrüatlı şəkildə göstərildiyi kimi il ərzində tanınmışdır.

“AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI” QAPALI SƏHMDAR CƏMIYYƏTI

31 DEKABR 2020-CI İL TARİXİNƏ BAŞA ÇATAN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (Min Azərbaycan Manatı ilə)

2020-ci ildə Qrupun əsas əməliyyat xərcləri 2019-cu il ilə müqayisədə azalmışdır, belə ki, COVID-19 pandemiyası həyata keçirilən uçuşların azalması səbəbindən Qrupun əməliyyatlarına əhəmiyyətli dərəcədə təsir etmişdir.

Digər xərclərə əsasən qısamüddətli və aşağı dəyərli icarə ilə bağlı xərclər və Qrupun ayrılıqda əhəmiyyətli olmayan digər xərcləri daxildir.

7. MALİYYƏ XƏRCLƏRİ

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Kreditlər və borc vəsaitləri üzrə faiz xərcləri	69,647	91,392
İcarə öhdəlikləri üzrə faiz xərci	14,319	19,793
Cəmi maliyyə xərcləri	<u>83,966</u>	<u>111,185</u>

8. XARİCİ VALYUTA MÜBADİLƏSİNDƏN YARANAN ZƏRƏR

Qrupun satış və alış əməliyyatları, eləcə də kredit, borc vəsaitləri və icarələri üzrə əməliyyatların əsas hissəsi ABŞ dolları və AVRO ilə həyata keçirilir. 2020 və 2019-cu illərdə xarici valyuta məzənnəsi üzrə zərərin əsas hissəsi kreditlərdən və borclardan, pul vəsaitləri və onların ekvivalentlərindən və ticarət debitor borclarından yaranmışdır.

9. MƏNFƏƏT VERGİSİ XƏRCİ

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Cari vergi xərci	762	-
Təxirə salınmış vergi xərci	9,457	19,877
Cəmi mənfəət vergisi xərci	<u>10,219</u>	<u>19,877</u>

20% yerli mənfəət vergisi dərəcəsi ilə hesablanmış il üzrə mənfəət vergisi xərci uçotdakı gəlir ilə aşağıdakı kimi müqayisə oluna bilər:

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Mənfəət vergisindən əvvəl zərər	(66,196)	(58,893)
Yerli qanunvericilikdəki vergi dərəcəsi (20%) ilə mənfəət vergisi gəliri	(13,239)	(11,779)
Gəlirdən çıxılmayan xərclərin təsiri	16,015	31,245
Mənfəət vergisi ehtiyatının təsiri	762	-
Uçotda tanınmamış vergi zərərlərinin və əvvəllər tanınmamış vergi zərərlərinin istifadəsinin təsiri	6,681	411
Cəmi mənfəət vergisi xərci	<u>10,219</u>	<u>19,877</u>

“AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI” QAPALI SƏHMDAR CƏMIYYƏTI

**31 DEKABR 2020-CI IL TARIXINƏ BAŞA ÇATAN IL ÜZRƏ
KONSOLIDƏ EDILMIŞ MALIYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR
(Min Azərbaycan Manatı ilə)**

10. ƏMLAK VƏ AVADANLIQ

	Binalar və infrastruktur	Hava gəməsi və mühərriklər	Texnika və avadanlıq	Digər əmlak və avadanlıq	Kapital qoyuluşları	Cəmi
<i>Maya dəyəri ilə</i>						
1 yanvar 2019-cu il tarixinə qalıq	804,641	1,086,479	264,290	87,626	24,561	2,267,597
Əlavələr	6,699	40,621	7,700	3,127	46,582	104,729
Aktivlərin silinməsi	(8,588)	(1,145)	(2,042)	(729)	-	(12,504)
İstifadə hüququ olan aktivlərin ötürülməsi	-	(430,664)	-	-	-	(430,664)
Aktivlərin ötürülməsi*	6,911	-	1,178	-	(8,089)	-
31 dekabr 2019-cu il tarixinə qalıq	809,663	695,291	271,126	90,024	63,054	1,929,158
Əlavələr	8,574	20,906	15,373	2,837	10,881	58,571
Aktivlərin silinməsi	(61)	(8,344)	(119)	(1,295)	-	(9,819)
İstifadə hüququ olan aktivlərin ötürülməsi	-	(39,149)	-	-	-	(39,149)
Aktivlərin ötürülməsi*	61,131	913	24,218	(26,254)	(60,008)	-
31 dekabr 2020-ci il tarixinə qalıq	879,307	669,617	310,598	65,312	13,927	1,938,761
<i>Yığılmış köhnəlmə və dəyersizləşmə</i>						
1 yanvar 2019-cu il tarixinə qalıq	87,451	191,900	74,369	33,443	5,073	392,236
il üzrə xərclər	33,772	44,923	28,807	7,096	-	114,598
Aktivlərin silinməsi	(1,019)	-	(1,469)	(585)	-	(3,073)
İstifadə hüququ olan aktivlərin ötürülməsi	-	(58,329)	-	-	-	(58,329)
31 dekabr 2019-cu il tarixinə qalıq	120,204	178,494	101,707	39,954	5,073	445,432
il üzrə xərclər	29,291	51,323	25,677	6,466	-	112,757
Aktivlərin silinməsi	(22)	(8,344)	(80)	(1,063)	-	(9,509)
Dəyersizləşmə zərəri	837	13,598	117	579	4,797	19,928
İstifadə hüququ olan aktivlərin ötürülməsi	-	(12,365)	-	-	-	(12,365)
Aktivlərin ötürülməsi*	8,955	(265)	622	(9,312)	-	-
31 dekabr 2020-ci il tarixinə qalıq	159,265	222,441	128,043	36,624	9,870	556,243
<i>Xalis qalıq dəyəri</i>						
1 yanvar 2019-cu il tarixinə qalıq	717,190	894,579	189,921	54,183	19,488	1,875,361
31 dekabr 2019-cu il tarixinə qalıq	689,459	516,797	169,419	50,070	57,981	1,483,726
31 dekabr 2020-ci il tarixinə qalıq	720,042	447,176	182,555	28,688	4,057	1,382,518

*2020-ci il ərzində rəhbərlik əmlak və avadanlıq məqsədilə bəzi əmlak və avadanlıq aktivlərinin sinifləri üzrə yenidən təsnifləşdirmişdir. Bu, əmlak və avadanlığın balans dəyərinə və il üzrə mənfəət və ya zərərə təsir göstərməmişdir.

“AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI” QAPALI SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNƏ BAŞA ÇATAN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (Min Azərbaycan Manatı ilə)

İcarəyə götürülmüş hava gəmisi ilə bağlı ehtiyat mühərrik daha öncə 31 dekabr 2019-cu il tarixində başa çatan il üzrə əmlak və avadanlıqların bir hissəsi kimi göstərilmişdir. 1 yanvar 2020-ci il tarixinə xalis balans dəyəri 26,784 AZN olan ehtiyat mühərrik bütün aktivlərin istifadə hüququ olan aktivlər üzrə təqdim edilməsi məqsədilə əmlak və avadanlıqlardan istifadə hüququ olan aktivlərə ötürülmüşdür.

İnfrastruktur əsasən Qrupun təyyarələri üçün uçuş-enmə zolaqlarından, hava gəmisi dayanacaqlarından, anqar və terminallardan ibarətdir. 2020-ci il ərzində Naxçıvan Hava Limanının uçuş-enmə zolağının və simulyator binasının və müvafiq avadanlıqların tikintisi ilə bağlı görülən tikinti işləri başa çatdırılmış, müvafiq olaraq 27,147 AZN və 9,779 AZN məbləğində vəsait müvafiq əmlak və avadanlıq hesablarına ötürülmüşdür. Bundan başqa, 2020-ci il ərzində Hava Məkanının Səmərəliliyi Mərkəzi, Aeronavtika Məlumatlarının İdarə edilməsi və Avtomatlaşdırılmış Helikopter ATC sistemi üçün avadanlığın alınması və quraşdırılması üçün çəkilmiş xərclərdən ibarət kapital qoyuluşu layihələri üzrə müvafiq olaraq 9,451 AZN, 4,050 AZN və 4,117 AZN məbləğində vəsaitlər müvafiq əmlak və avadanlıq hesablarına ötürülmüşdür.

Həm 2020, həm də 2019-cu illərdə Qrupun tikinti işləri ilə məşğul olan əsas təchizatçıları arasına Naxçıvan Beynəlxalq Hava Limanında Hava Məkanının Səmərəliliyi Mərkəzinin, simulyator binasının və uçuş-enmə zonasının tikintisini təmin edən Thales Las France S.A.S, Retro Holding MMC və Gəmiqaya Holding daxildir.

31 dekabr 2020-ci il tarixinə Qrupun heç bir əmlak və avadanlığı təminat qismində girov qoyulmamışdır.

Dəyərsizləşmənin yoxlanması

“Aktivlərin dəyərsizləşməsi” adlı 36 sayılı MUBS-a uyğun olaraq, müəssisədən hər hesabat dövrünün sonunda aktivlərin dəyərsizləşməsinə dair hər hansı göstəricinin olub-olmadığını qiymətləndirmək tələb olunur. Qrup COVID-19 pandemiyasını və onun sənayeyə dəyərsizləşmə göstəricisi kimi təsirini qiymətləndirmiş və dörd PVYV-in hamısında dəyərsizləşmə yoxlamaları həyata keçirmişdir. Hava limanları, Aeronaviasiya və AZALOil PVYV-ləri üçün bərpa edilə bilən məbləğlər müvafiq fəaliyyətlər nəticəsində yaranacaq gələcək pul vəsaitlərinin hərəkətini diskontlaşdırmaqla istifadə dəyərində əsasən müəyyən edilir, lakin Aviaşirkət PVYV-si üçün bərpa edilə bilən məbləğ satış xərcləri çıxılmaqla ədalətli dəyər əsasında təyin edilir.

Pul vəsaitlərinin hərəkəti 2021-ci ildə COVID-19 pandemiyasının təsirini və böhrandan əvvəlki fəaliyyətin bərpası gözləntilərini nəzərə alaraq Qrupun proqnozları əsasında təxmin edilmişdir. Rəhbərlik 2019-cu ili böhrandan əvvəlki baza ili hesab edir və 2024-cü ilə qədər əməliyyat səviyyəsinin tədricən eyni səviyyəyə çatdırılacağını gözləyir.

31 dekabr 2020-ci il tarixinə Aviaşirkət PVYV istisna olmaqla, bütün PVYV-lər üçün istifadə dəyərinin hesablaması sağlam əlavə dəyər yaratmış və bu PVYV-lər üçün heç bir dəyərsizləşmə və ya həssas fərziyyələr müəyyən edilməmişdir. İstifadə dəyəri hesablamalarında istifadə olunan əsas fərziyyələr vergidən əvvəlki 13.7% diskont dərəcəsi (Qrupun kapitalının orta çəkili dəyəri (KOÇD) kimi müəyyən edilmiş) və global hava yolları sənayesi üçün 2021-2024-cü illəri əhatə edən tələb bərpa əyrisi olmuşdur.

“AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI” QAPALI SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNƏ BAŞA ÇATAN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (Min Azərbaycan Manatı ilə)

Aviaşirkət PVYV-sinə gəldikdə isə, rəhbərlik PVYV-yə aid əmlak və avadanlıq və istifadə hüququ olan aktivlərin balans dəyərini onların bazar məlumatına istinadən təyin edilən və əsas vəsaitlərin faktiki vəziyyətinə uyğun olaraq düzəliş edilən satış xərcləri çıxılmaqla ədalətli dəyərindən artıq olduğunu müəyyən etmişdir. Bu səbəbdən də, 31 dekabr 2020-ci il tarixinə 15,794 AZN (əmlak və avadanlıq üçün 15,131 AZN və istifadə hüququ olan aktivlər üçün 663 AZN) məbləğində dəyərsizləşmə xərci (31 dekabr 2019: sıfır) tanınmışdır. Rəhbərlik, Aviaşirkət PVYV üçün bərpa məbləğini müəyyən edərək satış xərcləri təxminini (10% bazar dəyəri) ən həssas fərziyyə hesab etmişdir. Hesablanmış satış xərclərində 8.5% dəyişiklik PVYV üçün tanınmış dəyərsizləşmə məbləğində əhəmiyyətli dəyişikliklə nəticələnə bilər.

11. İCARƏLƏR (QRUP İCARƏÇİ KİMİ)

İstifadə hüququ olan aktivlər (təyyarə və mühərriklər)

	<u>Cəmi</u>
Maya dəyəri ilə	
1 yanvar 2019-cu il tarixinə qalıq	-
Əmlak və avadanlıqlardan otürülmə	430,664
Dövr ərzində istifadə hüququ olan aktivlərə əlavələr	14,338
MHBS 16-ya keçidin təsiri	12,648
31 dekabr 2019-cu il tarixinə qalıq	457,650
Dövr ərzində istifadə hüququ olan aktivlərə əlavələr	71
Əmlak və avadanlıqdan otürülmə	39,149
İcarə müddətinin yenidən qiymətləndirilməsi	(12,648)
31 dekabr 2020-ci il tarixinə qalıq	484,222
Yığılmış köhnəlmə və dəyərsizləşmə	
1 yanvar 2019-cu il tarixinə qalıq	-
Əmlak və avadanlıqdan otürülmə	58,329
İl üzrə xərclər	21,342
31 dekabr 2019-cu il tarixinə qalıq	79,671
İl üzrə xərc	24,529
Dəyərsizləşmə zərəri	663
Əmlak və avadanlıqdan otürülmə	12,365
İcarə müddətinin yenidən qiymətləndirilməsi	(5,474)
31 dekabr 2020-ci il tarixinə qalıq	111,754
Xalis qalıq dəyəri	
1 yanvar 2019-cu il tarixinə qalıq	-
31 dekabr 2019-cu il tarixinə qalıq	377,979
31 dekabr 2020-ci il tarixinə qalıq	372,468

Qrup əsasən hava gəmiləri və mühərriklərdən ibarət olan bir neçə aktivi icarəyə götürür. Orta icarə müddəti 10 ildir (2019: 10 il).

“AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI” QAPALI SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNƏ BAŞA ÇATAN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (Min Azərbaycan Manatı ilə)

Qrupun öhdəlikləri icarəyə verənin bu cür icarələr üzrə icarəyə götürülmüş aktivlər üzərində mülkiyyət hüququ ilə təmin edilir. İcarə öhdəliklərinin ödəmə müddətinin təhlili 19 saylı Qeyddə təqdim olunur. İcarə müddəti başa çatdıqdan sonra və heç bir defolt halı baş verməzsə, hava gəmisi və mühərriklərin mülkiyyət hüququ Qrupa ötürüləcək.

Rəhbərlik COVID-19 pandemiyası ilə əlaqədar əməliyyatlarının azalması səbəbindən bəzi icarə müqavilələri üzrə uzadılma imkanlarından istifadə etməyi qərara almışdır və istifadə hüququ olan aktivlərinin (xalis balans dəyəri 7,174 AZN) və əlaqəli icarə öhdəliklərinin icarə müddətini yenidən qiymətləndirmişdir.

12. VERİLMİŞ UZUNMÜDDƏTLİ AVANSLAR

	31 dekabr 2020-ci il	31 dekabr 2019-cu il
Verilmiş uzunmüddətli avanslar	61,097	55,850
Çıxılsın: verilmiş uzunmüddətli avansların dəyərsizləşməsi	(12,643)	(16,664)
Cəmi verilmiş uzunmüddətli avanslar	48,454	39,186

Verilmiş uzunmüddətli avanslar üzrə qalıqlar əsasən hava gəmiləri və təlim avadanlığı ilə bağlı xarici tədarükçülərə verilmiş avanslardan ibarətdir. Rəhbərlik gələcəkdə malların və xidmətlərin geri qaytarılması və ya əldə edilməsi ehtimalı əsasında vəsaitlərin qaytarıla bilməyən hissəsini hər dövrün sonunda qiymətləndirir.

2020-ci ildə təyyarələrin, simulyator avadanlığının alınması və mühərriklərin əsaslı təmiri üçün Qrupun il ərzində avans ödənişləri etdiyi əsas tərəflərə müvafiq olaraq Boeing Company, Flight Safety International Inc. və GE Engine Services MMC daxildir.

2019-cu ildə təyyarələrin alınması və mühərriklərin əsaslı təmiri üçün Qrupun il ərzində avans ödənişləri etdiyi əsas tərəflərə müvafiq olaraq Boeing Company və GE Engine Services MMC daxildir.

13. SAİR UZUNMÜDDƏTLİ AKTİVLƏR

31 dekabr 2020 və 2019-cu il tarixlərinə digər uzunmüddətli aktivlər müvafiq olaraq 29,820 AZN və 27,472 AZN məbləğində əsasən ehtiyat hissələri üzrə qalıqlardan ibarətdir. Bu ehtiyat hissələri yaxşı vəziyyətdədir, dəyərsizləşməmişdir və istifadə olunması planlaşdırılır. Bu səbəbdən də, həmin qalıqlarla bağlı heç bir gec hərəkət etmə ehtiyatı yaradılmamışdır.

14. İSTEHLAK OLUNAN EHTİYAT HİSSƏLƏRİ VƏ MAL-MATERIAL EHTİYATLARI

	31 dekabr 2020-ci il	31 dekabr 2019-cu il
Ehtiyat hissələri	18,907	22,959
Yanacaq	4,449	4,452
Çıxılsın: köhnəmiş istehlak olunan ehtiyat hissələri və mal-material ehtiyatları üçün xalis realizə olunan dəyər ehtiyatı	(3,437)	(3,588)
Cəmi istehlak olunan ehtiyat hissələri və mal-material ehtiyatları	19,919	23,823

“AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI” QAPALI SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

**31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNƏ BAŞA ÇATAN İL ÜZRƏ
KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR
(Min Azərbaycan Manatı ilə)**

15. TİCARƏT VƏ SAİR DEBİTOR BORCLARI

	31 dekabr 2020-ci il	31 dekabr 2019-cu il
Ticarət debitor borcları	33,620	49,424
Əlaqəli tərəflərdən alınacaq məbləğlər	1,731	6,625
Maliyyə aktivləri	35,351	56,049
Verilmiş avanslar və gələcək dövrlərin xərcləri	19,832	14,516
Alınacaq ƏDV	8,791	6,963
Əvəzləşdirilən ƏDV	7,918	9,231
Qeyri-maliyyə aktivləri	36,541	30,710
Cəmi ticarət və digər debitor borcları	71,892	86,759

Yerli vergi qanunvericiliyinə əsasən Qrupun yalnız müqavilə üzrə işlər tamamlandıqdan və əlaqəli kreditör borcları ödənildikdən sonra ƏDV qalıqlarını əvəzləşdirmək hüququ vardır, nə zaman ki, artıq əvəzləşdirilən ƏDV alınacaq ƏDV kimi təsnifləşdirilir. Avadanlıq, yanacaq və xidmətlərin satın alınması zamanı yaranan əvəzləşdirilən ƏDV qalıqları onların əvəzləşdirilməsi hüququ olduqda vergi öhdəlikləri ilə əvəzləşdiriləcək.

Qrup yerli vergi qanunvericiliyinə əsasən 31 dekabr 2020-ci il tarixində başa çatan il üçün vergi üzrə kreditör borc balansları ilə 15,394 AZN məbləğində alınacaq ƏDV balansını əvəzləşdirmək hüququnu icra etmişdir (2019: 32,275 AZN).

Ticarət debitor borcları əsasən hava məkanından edilən uçuşlar üzrə aeronaviqasiya xidmətlərinə görə və beynəlxalq agentliklər tərəfindən satılan biletlərə görə əldə olunan məbləğlərdən ibarətdir. Verilmiş avanslar və gələcək dövrlərə aid xərclər əsasən on iki ay ərzində çatdırılması və istifadə olunması nəzərdə tutulan hava gəmilərinin ehtiyat hissələri üçün qabaqcadan ödənişlərdən və aeronaviqasiya bazasının yenilənməsi üçün xidmət haqlarından ibarətdir.

2020-ci ildə Qrupun əsas müştərilərinə IATA üzvləri (aeronaviqasiya xidmətləri), BSP müəssisələri (qrafik üzrə sərnişin daşımaları) və Silk Way West Airlines MMC (aeronaviqasiya və hava limanı xidmətləri) daxil olmuşdur.

2019-cu ildə Qrupun əsas müştərilərinə IATA üzvləri (aeronaviqasiya xidmətləri), BSP müəssisələri (qrafik üzrə sərnişin daşımaları), SOCAR Overseas Ltd (çarter uçuşları) və Lufthansa Group (təyyarələrin yanacaq təminatı və hava limanının təhlükəsizliyi) daxil olmuşdur.

Kredit riskinin qiymətləndirilməsi və idarə edilməsi üçün Qrup tərəfindən istifadə olunan ehtiyat matrisinə əsaslanan ticarət debitor borclarının risk profili aşağıdakı kimidir:

31 dekabr 2020-ci il	Ticarət debitor borcları – vaxtı keçmiş günlər üzrə						Cəmi AZN
	Vaxtı keçməmiş	<30	31-90	91-180	180-360	>360	
	AZN	AZN	AZN	AZN	AZN	AZN	
Gözlənilən kredit zərəri faizi	2%	2%	3%	45%	81%	100%	29%
Defolt üzrə hesablanmış ümumi balans məbləği	24,509	3,309	4,346	2,393	3,621	7,238	45,416
Ömürlük gözlənilən kredit zərəri	(372)	(51)	(139)	(1,081)	(2,915)	(7,238)	(11,796)
Cəmi ticarət debitor borcları							33,620

“AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI” QAPALI SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNƏ BAŞA ÇATAN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (Min Azərbaycan Manatı ilə)

31 dekabr 2019-cu il	Ticarət debitor borcları – vaxtı keçmiş günlər üzrə						Cəmi AZN
	Vaxtı keçməmiş	<30	31-90	91-180	180-360	>360	
	AZN	AZN	AZN	AZN	AZN	AZN	
Gözlənilən kredit zərəri faizi	3%	3%	5%	15%	37%	100%	20%
Defolt üzrə hesablanmış ümumi balans məbləği	36,104	12,113	1,575	927	520	10,602	61,841
Ömürlük gözlənilən kredit zərəri	(1,025)	(377)	(83)	(137)	(193)	(10,602)	(12,417)
Cəmi ticarət debitor borcları							49,424

Qrup, COVID-19 pandemiyası ilə əlaqədar pul vəsaitlərinin toplanmasındakı gecikmələri nəzərə alaraq ticarət debitor borclarında gözlənilən kredit zərəri dərəcələrinə düzəliş etmişdir.

	2020	2019
İlin əvvəlində qalıq	12,417	10,975
Zərər ehtiyatının xalis yenidən ölçülməsi	(621)	1,442
Bərpa olunan məbləğ	(1,074)	(615)
Yaranmış yeni ticarət debitor borcları ilə əlaqədar zərər ehtiyatında dəyişiklik, hesablaşma nəticəsində tanınması dayandırılmış borclar çıxılmaqla	453	2,057
İlin sonuna qalıq	11,796	12,417

Qrupun kredit və valyuta risklərinin təhlili, eləcə də ticarət və digər debitor borcları ilə əlaqədar dəyərsizləşmə zərərlərinin qiymətləndirilməsi 24 sayılı Qeyddə açıqlanmışdır.

	31 dekabr 2020-ci il	31 dekabr 2019-cu il
Verilmiş qısamüddətli avanslar	19,146	12,799
Çıxılın: verilmiş qısamüddətli avanslar üzrə dəyərsizləşmə	(216)	(302)
Cəmi verilmiş avanslar	18,930	12,497
Gələcək dövrlərin xərcləri	902	2,019
Cəmi verilmiş qısamüddətli avanslar və gələcək dövrlərin xərcləri	19,832	14,516

16. PUL VƏSAİTLƏRİ VƏ ONLARIN EKVİVALENTLƏRİ

	31 dekabr 2020-ci il	31 dekabr 2019-cu il
Bank hesablarındakı vəsaitlər (ABŞ dolları ilə)	35,920	25,108
Bank hesablarındakı vəsaitlər (AVRO ilə)	5,147	6,961
Bank hesablarındakı vəsaitlər (AZN ilə)	2,140	799
Bank hesablarındakı vəsaitlər digər xarici valyutalar ilə	1,135	1,636
Kassadakı vəsaitlər	-	83
Digər pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	384	372
Cəmi pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	44,726	34,959

Qrupun xarici valyuta və kredit riski, eləcə də maliyyə aktivləri və öhdəliklərinə dair həssaslıq təhlili 24 sayılı Qeyddə açıqlanır.

“AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI” QAPALI SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNƏ BAŞA ÇATAN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (Min Azərbaycan Manatı ilə)

17. SƏHMDAR KAPİTALI

Nizamnaməyə əsasən Qrupun elan edilmiş nizamnamə kapitalı 31 dekabr 2020-ci il tarixinə hər birinin nominal dəyəri 2 AZN olan 411,987,235 səhmdən ibarət olmaqla 823,975 AZN təşkil edir (31 dekabr 2019: nominal dəyəri 2 AZN olan 411,987,235 səhmdən ibarət olmaqla 823,975 AZN).

Səhmdar yatırımları

2020-ci il ərzində dövlət tərəfindən Qrupa Naxçıvan Beynəlxalq Hava Limanında uçuş-eniş zolağının yenidən qurulması üçün 1,802 AZN məbləğində və Milli Aviasiya Akademiyasında simulyator binasının tikintisi və transformatorun qurulması üçün 8,446 AZN məbləğində vəsait ayrılmışdır. Bundan əlavə, əvvəllər hökumətə olan 1,900 AZN məbləğində borc il ərzində bağışlanmış və səhmdarların yatırımları kimi tanınmışdır. Bu əməliyyat üzrə 380 AZN məbləğində mənfəət vergisi də həmçinin Qrupun ilk olaraq öz əməliyyatını tanıdığı əlavə ödənilmiş kapital vasitəsilə uçota alınmışdır.

Səhmdar tərəfindən ədalətli dəyəri 654 AZN olan digər aktivlərin yatırımı 2019-cu il ərzində əlavə ödənilmiş kapital kimi tanınmışdır.

Səhmdara ayırmalar

2019-cu ilin aprel ayında hökumətin göstərişi ilə Qrup səhmdara ayırma kimi uçota alınan ədalətli dəyəri 13,054 AZN olan əmlak və avadanlıq köçürməsi etmişdir. 2020-ci il ərzində səhmdarlar üzrə ayırmalar olmamışdır.

18. KREDİTLƏR VƏ BORC VƏSAİTLƏRİ

	Faiz dərəcəsi	31 dekabr 2020-ci il Məbləğ	31 dekabr 2019-cu il Məbləğ
AZN ilə			
Yerli banklar	Sabit	44,275	34,425
Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi	Sabit	624,168	626,068
Naxçıvan Muxtar Respublikasının Nazirlər Kabineti		4,078	-
Cəmi AZN ilə		672,521	660,493
ABŞ dolları ilə			
Yerli banklar	Sabit	67,202	60,409
Yerli banklar	Üzən	6,311	16,321
Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi	Üzən	1,077,899	1,077,899
Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi	Sabit	32,695	-
Cəmi ABŞ dolları ilə		1,184,107	1,154,629
AVRO ilə			
Xarici banklar	Sabit	35,982	35,598
Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi	Sabit	3,411	-
Cəmi AVRO ilə		39,393	35,598
Hesablanmış faiz		287,770	227,481
Cəmi kreditlər və borc vəsaitləri		2,183,791	2,078,201
Kreditlərin və borc vəsaitlərin uzunmüddətli hissəsi		1,277,930	1,605,934
Kreditlərin və borc vəsaitlərinin qısamüddətli hissəsi		905,861	472,267

31 dekabr 2020-ci il tarixinə AZN, ABŞ dolları və AVRO üçün müddətli kreditlər üzrə qüvvədə olan orta faiz dərəcəsi müvafiq olaraq 5.6%, 3.5% və 1.2% olmuşdur (31 dekabr 2019: müvafiq olaraq 5.3%, 4.5% və 1.2%). 2020-ci il üçün dəyişən dərəcələr 1 aylıq və 3 aylıq ABŞD LIBOR dərəcələri üstəgəl illik 2% və 2.2% əsasında hesablanmışdır və həmçinin dövr üzrə sabit illik faiz dərəcələri 0.75%-9% arasında dəyişir. Kredit və borc müqavilələrində heç bir maliyyə şərtləri yoxdur.

“AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI” QAPALI SƏHMDAR CƏMIYYƏTI

31 DEKABR 2020-CI İL TARİXİNƏ BAŞA ÇATAN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (Min Azərbaycan Manatı ilə)

Qrup 2020-ci il ərzində Premium Bankdan (Qrupun əlaqəli tərəfi) mövcud kredit xətləri üzrə cəmi 20,118 AZN məbləğində dörd yeni kredit tranşı əldə etmişdir. 2020-ci il ərzində Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi Qrup adından kreditlər və icarələr üçün 35,945 AZN ödəmiş, Naxçıvan Muxtar Respublikasının Nazirlər Kabineti isə uçuş-enmə zolağının tikintisi üçün 4,078 AZN maliyyə vəsaiti ayırmışdır ki, bu da kreditlər və borclar üzrə tələb əsasında ödənilməli borclar kimi tanınmışdır. İl başa çatdıqdan sonra 26 fevral 2021-ci il tarixində Maliyyə Nazirliyi ilə 2022-2025-ci illər ərzində müəyyən edilmiş ödəniş qrafiki ilə 1 yanvar 2021-ci il tarixindən etibarən illik 2% faiz dərəcəsinin tətbiq edilməsi barədə razılıq əldə olunmuşdur.

Kreditlərin və borc vəsaitlərinin qaytarılma müddətləri aşağıdakı cədvəldə əks olunmuşdur:

	31 dekabr 2020-ci il	31 dekabr 2019-cu il
Bir ay ərzində	627,834	236,567
Bir aydan bir ilə qədər	278,027	235,700
Cəmi kreditlərin və borcların qısamüddətli hissəsi	905,861	472,267
Bir ildən 5 ilədək ödənilməli	1,008,364	1,086,376
5 ildən artıq müddətdə ödənilməli	269,566	519,558
Cəmi kreditlərin və borc vəsaitlərinin uzunmüddətli hissəsi	1,277,930	1,605,934
Cəmi kreditlər və borc vəsaitləri	2,183,791	2,078,201

“AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI” QAPALI SƏHMDAR CƏMIYYƏTI

**31 DEKABR 2020-CI IL TARIXINƏ BAŞA ÇATAN IL ÜZRƏ
KONSOLIDƏ EDILMIŞ MALIYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR
(Min Azərbaycan Manatı ilə)**

Maliyyə fəaliyyətlərindən yaranan öhdəliklərin üzleşdirilməsi

Aşağıdakı cədvəldə pul vəsaitləri ilə bağlı olan və olmayan dəyişikliklər daxil olmaqla Qrupun maliyyə fəaliyyətlərindən yaranan öhdəliklərindəki dəyişikliklər öz əksini tapır. Maliyyə fəaliyyətindən yaranan öhdəliklər Qrupun konsolidə edilmiş pul vəsaitlərinin hərəkatı haqqında hesabatında onlarla bağlı pul vəsaitlərinin və ya gələcək nağd pul vəsaitlərinin maliyyə fəaliyyətlərindən əldə olunan nağd pul vəsaitləri kimi təsnifləşdiriləyən və ya təsnifləşdiriləcəyi öhdəliklərdir.

	Nağd dəyişikliklər				Qeyri-nağd dəyişikliklər		
	1 yanvar 2020-ci il	Maliyyəleşmə üzrə nağd daxilolmalar (i)	Qrup tərəfindən ödənişlər	Qrup adından ödənişlər (ii)	Məzənnə fərqi	MHBS 16-ya keçidin təsiri	31 dekabr 2020-ci il
Bank kreditləri	35,539	-	-	-	3,111	(1,900)	36,750
Əlaqəli tərəflərdən kreditlər	2,042,662	24,406	(3,585)	(13,260)	160	35,945	2,147,041
İcarə öhdəlikləri	390,699	-	(24,084)	(32,695)	-	(6,452)	334,158
Maliyyə fəaliyyətləri üzrə cəmi öhdəliklər	2,468,900	24,406	(27,669)	(45,955)	3,271	27,593	2,517,949

	Nağd dəyişikliklər				Qeyri-nağd dəyişikliklər		
	1 yanvar 2019-cu il	Maliyyəleşmə üzrə nağd daxilolmalar (i)	Qrup tərəfindən ödənişlər	Qrup adından ödənişlər (ii)	Məzənnə fərqi	MHBS 16-ya keçidin təsiri	31 dekabr 2019-cu il
Bank kreditləri	39,284	-	(2,818)	-	(869)	-	35,597
Əlaqəli tərəflərdən kreditlər	1,998,335	20,155	(48,134)	(10,010)	-	-	2,042,604
İcarə öhdəlikləri	424,379	-	(51,119)	-	-	12,648	390,699
Maliyyə fəaliyyətləri üzrə cəmi öhdəliklər	2,461,998	20,155	(102,071)	(10,010)	(869)	12,648	2,468,900

- (i) Əlaqəli tərəflərdən alınan kreditlər üzrə əldə olunan pul vəsaitləri konsolidə edilmiş pul vəsaitlərinin hərəkatı haqqında hesabatda borc vəsaitləri üzrə gəlirlərin ümumi məbləğini təşkil edir.
- (ii) Qrup adından ödənişlər konsolidə edilmiş pul vəsaitlərinin hərəkatı haqqında hesabatda "Pul vəsaitlərinin hərəkatı haqqında hesabatdan çıxarılmış nağdsız əməliyyatlar" başlığı altında açıqlanır, (ç) və (d).
- (iii) 2020-ci ildə digər nağdsız dəyişikliklərə Qrup adından Maliyyə Nazirliyi tərəfindən kreditlər və icarələr üçün ödənilmiş və Maliyyə Nazirliyinə ödəniləcək kredit kimi tanınmış 35,945 AZN məbləğində kredit, 6,452 AZN məbləğində icarələrin icarə müddətinin yenidən qiymətləndirilməsi və ARMB-dən alınmış 1,900 AZN məbləğində kreditin tanınmasının dayandırılması daxildir.
- 2019-cu ildə digər nağdsız dəyişikliklərə 12,648 AZN məbləğində yeni icarə müqavilələrinin tanınması daxildir.
- (iv) Digər dəyişikliklərə kreditlər və borc vəsaitləri, o cümlədən icarə öhdəlikləri üzrə faiz hesablamaları və ödənişləri daxildir (xalis dövryyə).

“AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI” QAPALI SƏHMDAR CƏMIYYƏTI

31 DEKABR 2020-CI İL TARİXİNƏ BAŞA ÇATAN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (Min Azərbaycan Manatı ilə)

19. İCARƏ ÖHDƏLİKLƏRİ

	31 dekabr 2020-ci il	31 dekabr 2019-cu il
İcarə öhdəliklərinin uzunmüddətli hissəsi	285,154	340,546
İcarə öhdəliklərinin qısamüddətli hissəsi	49,004	50,153
Cəmi icarə öhdəlikləri	334,158	390,699

Gələcək dövrlərə aid icarə ödənişlərinin onların cari dəyəri ilə üzləşdirilməsi:

Ödəniş müddətinin təhlili:	31 dekabr 2020-ci il	31 dekabr 2019-cu il
1-ci il	72,689	75,564
2-ci il	60,336	64,623
3-cü il	60,752	63,306
4-cü il	61,170	63,314
5-ci il	61,608	63,318
Daha sonra	70,259	135,480
Çıxılsın: qazanılmamış faiz	(52,656)	(74,906)
Cəmi	334,158	390,699
Aşağıdakılar kimi təhlil edildi		
Qısamüddətli	49,004	50,153
Uzunmüddətli	285,154	340,546
Cəmi	334,158	390,699

Bütün icarə müqavilələri üzrə öhdəliklər ABŞ dolları ilə ifadə olunmuşdur və bütün faiz dərəcələri bazar faiz dərəcələri ilə (adətən LIBOR-la) əlaqələndirilmişdir.

1 yanvar 2019-cu il tarixində Qrup ilk dəfə 16 sayılı MHBS-ni qəbul etmiş və 17 sayılı MUBS-a uyğun olaraq əvvəllər əməliyyat icarəsi kimi tanınan müqavilələr üçün 12,648 AZN məbləğində icarə öhdəliyini uçota almışdır. 2020-ci il ərzində rəhbərlik bu müqavilələrin uzadılmaması qərarına gəlmiş və istifadə hüququ olan aktivlərin və əlaqəli icarə öhdəliklərinin icarə müddətini yenidən qiymətləndirmişdir (Qeyd 11). Qrup 2020-ci il ərzində heç bir yeni icarə müqaviləsi imzalamamışdır.

20. QAZANILMAMIŞ GƏLİR VƏ SƏRNIŞINLƏR ÜÇÜN BONUS PROQRAMINA AİD TƏXİRƏ SALINMIŞ GƏLİR

Qazanılmamış gəlir

Sərnişin uçuşu üzrə müştərilər qarşısında öhdəliklərin əsas məbləği hesabat tarixinə satılmış, lakin istifadə edilməmiş biletlərin dəyəri, eləcə də bonus proqramı üzrə öhdəliklər ilə bağlıdır.

	2020	2019
Əvvəlki dövrdən keçirilmiş qazanılmamış gəlir qalığı	46,884	31,308
İl ərzində əlavələr	135,627	626,164
İl ərzində gəlir kimi tanınmış	(157,408)	(610,588)
Növbəti dövrə keçirilmiş qazanılmamış gəlir qalığı	25,103	46,884

2019-cu il ilə müqayisədə satılan, lakin istifadə olunmayan biletlər üzrə öhdəliklərin məbləğində dəyişiklik yeni COVID-19 koronavirus infeksiyasının yayılması nəticəsində göstərilən xidmətlərin həcmnin əhəmiyyətli dərəcədə azalması ilə əlaqədar olmuşdur.

“AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI” QAPALI SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNƏ BAŞA ÇATAN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (Min Azərbaycan Manatı ilə)

Sərnışinlər üçün bonus proqramına aid təxirə salınmış gəlir

Sərnışinlər üçün bonus proqramına aid gəlir Qrupun bonus ballarının əvəzini ödəmək məqsədilə ödənişsiz əsasda və yaxud endirimli xidmətlər göstərməklə öhdəliklərini yerinə yetirdikdə və ya bonus ballarının vaxtı bitdikdə tanınır. Təxirə salınmış gəlir bonus ballarının əvəzinin ehtimal edilən ödənmə müddətləri əsasında qısa və uzun müddətli öhdəliklər kimi təsnifləşdirilir. Qrup yığılmış bonus ballarını alqı-satqı sövdələşməsi çərçivəsində ayrıca müəyyən edilən komponent kimi uçotda tanıyır. Bölünən ödənişlərin dəyəri onların müstəqil satış qiyməti əsasında verilmiş bonuslara tətbiq edilir və öhdəlik (təxirə salınmış gəlir) kimi konsolidə edilmiş maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda tanınır. Bir fərdi bonus milinin müstəqil satış qiyməti gələcəkdə Bonus proqramının iştirakçısına təqdim olunması gözlənilən xidmətlərin ədalətli dəyərinin təqribidir.

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Əvvəlki dövrdən keçirilmiş təxirə salınmış gəlir balansı	28,125	38,749
İl ərzində yığılmış	2,983	12,008
İl ərzində əvəzi ödənilmiş	(1,611)	(11,361)
İl ərzində faktiki son tarix	(810)	(11,271)
Növbəti dövrə keçirilmiş təxirə salınmış gəlir balansı	28,687	28,125
	31 dekabr 2020-ci il	31 dekabr 2019-cu il
Təxirə salınmış gəlir, qısamüddətli hissə	1,529	5,193
Təxirə salınmış gəlir, uzunmüddətli hissə	27,158	22,932
Cəmi bonus proqramına aid təxirə salınmış gəlir	28,687	28,125

Sərnışinlər üçün bonus proqramı üzrə öhdəliklərdəki dəyişikliyin səbəbləri proqram iştirakçıları tərəfindən toplanan bonus millərin həcmində və COVID-19 pandemiyası dövründə bu millərin istifadəsində azalma olmuşdur. 2020-ci il ərzində Qrup bonus millərdən son istifadə müddətini 31 dekabr 2021-ci il tarixinədək uzatmışdır. Daha sonra 2021-ci il ərzində millərin son tarixləri 30 iyun 2022-ci il tarixinədək uzadılmışdır. 31 dekabr 2020-ci il tarixinə tanınan təxirə salınmış gəlirin uzunmüddətli hissəsinin bu tarixdən sonra yaxın üç il ərzində gəlir kimi tanınması gözlənilir (maksimum son tarix).

“AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI” QAPALI SƏHMDAR CƏMIYYƏTI

**31 DEKABR 2020-CI İL TARİXİNƏ BAŞA ÇATAN İL ÜZRƏ
KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR
(Min Azərbaycan Manatı ilə)**

21. TƏXİRƏ SALINMIŞ MƏNFƏƏT VERGİSİ

Təxirə salınmış mənfəət vergisi maliyyə hesabatı məqsədləri üçün aktiv və öhdəliklərin balans dəyəri ilə mənfəət vergisi məqsədlərində təyin edilən məbləğ arasındakı müvəqqəti fərqin xalis vergi təsirinə əks etdirir. Aşağıda göstərilənlər Qrup tərəfindən tanınan əsas təxirə salınmış vergi öhdəlikləri və aktivlər və onlarda cari və ötən dövrlər ərzində baş vermiş hərəkətlərdir.

Müvəqqəti fərqlərin növlərinə görə təqdim olunan təxirə salınmış vergi aktivləri və (öhdəlikləri):

	MHBS 16-nın yenidən təsnifatının və icarə müddətinin yenidən		Kapitalda tanınmış	Mənfəət və ya zərər hesablarında tanınmış	31 dekabr 2020-ci il
	1 yanvar 2020-ci il	qiymətləndiril məsinin təsiri			
Əmlak və avadanlıq	(32,330)	2,204	-	(3,549)	(33,675)
İstifadə hüququ olan aktivlər	(21,195)	(914)	-	150	(21,959)
Qeyri-maddi aktivlər	(170)	-	-	-	(170)
Ticarət və digər debitor borcları	4,691	-	-	2,532	7,223
İstehlak olunan ehtiyat hissələri və mal-material ehtiyatları	828	-	-	2,334	3,162
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	43	-	-	-	43
Kreditlər və borc vəsaitləri	-	-	(380)	32	(348)
İcarə öhdəlikləri	3,708	(1,290)	-	(1,125)	1,293
Ticarət və digər kreditor borcları	3,487	-	-	(2,874)	613
Qazanılmamış gəlir	-	-	-	(4,624)	(4,624)
Təxirə salınmış gəlir	5,625	-	-	113	5,738
Digər qısamüddətli öhdəliklər	(1,047)	-	-	(2,446)	(3,493)
Cəmi	(36,360)	-	(380)	(9,457)	(46,197)

	MHBS 16-nın yenidən təsnifatı və keçidinin təsiri		Kapitalda tanınmış	Mənfəət və ya zərər hesablarında tanınmış	31 dekabr 2019-cu il
	1 yanvar 2019-cu il				
Əmlak və avadanlıq	(32,307)	13,106	-	(13,129)	(32,330)
İstifadə hüququ olan aktivlər	-	(15,636)	-	(5,559)	(21,195)
Qeyri-maddi aktivlər	(160)	-	-	(10)	(170)
Ticarət və digər debitor borcları	4,131	-	-	560	4,691
İstehlak olunan ehtiyat hissələri və mal-material ehtiyatları	616	-	-	212	828
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	119	-	-	(76)	43
İcarə öhdəlikləri	864	2,530	-	314	3,708
Ticarət və digər kreditor borcları	3,224	-	-	263	3,487
Təxirə salınmış gəlir	7,751	-	-	(2,126)	5,625
Digər qısamüddətli öhdəliklər	(721)	-	-	(326)	(1,047)
Cəmi	(16,483)	-	-	(19,877)	(36,360)

“AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI” QAPALI SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNƏ BAŞA ÇATAN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (Min Azərbaycan Manatı ilə)

22. TİCARƏT VƏ SAİR KREDİTOR BORCLARI

	31 dekabr 2020-ci il	31 dekabr 2019-cu il
Ticarət və digər kreditor borcları	66,301	122,643
Heyətlə bağlı kreditor borcları	11,546	14,361
Əlaqəli tərəflərə ödənilməli məbləğlər	15,374	8,060
Maliyyə öhdəlikləri	93,221	145,064
Alınmış avanslar	9,991	11,339
Digər vergilər üzrə kreditor borcları	4,493	10,863
Əmlak vergisi	50	-
Mənfəət vergisi üzrə kreditor borcları	762	-
Qeyri-maliyyə öhdəlikləri	15,296	22,202
Cəmi ticarət və digər kreditor borcları	108,517	167,266

Ticarət və digər kreditor borcları tədarükçülərin Qrupa göstərdiyi təmir və texniki qulluq, yerüstü xidmətlər, göyertədə qidalanma və digər xidmətlərdən ibarətdir.

31 dekabr 2020-ci il tarixinə işçi heyəti ilə bağlı kreditor borcları əsasən əmək haqları üzrə 4,986 AZN məbləğində kreditor borclarından (31 dekabr 2019: 6,675 AZN) və istifadə edilməmiş məzuniyyət günlərinə görə 6,560 AZN (31 dekabr 2019: 7,686 AZN) məbləğində müavinətlərdən ibarətdir.

2020-ci ildə Qrupun əsas tədarükçüləri sırasına SOCAR-ın “Azneft” İB-si (yanacaq), AJ Walter Aviation Ltd. (ehtiyat hissələri), GA Telesis MMC (ehtiyat hissələri), Silk Way Group (təyyarələrə texniki xidmət), ASG Business Aviation Group (yerüstü xidmətlər, göyertədə qidalanma, təmir və texniki qulluq), Silk Row Travel MMC (satış və marketing), İpək Yolu Sığorta ASC (sığorta), Azərişiq ASC (elektrik enerjisi) və SITA (rabitə) daxil idi.

2019-cu ildə Qrupun əsas tədarükçüləri sırasına SOCAR-ın “Azneft” İB-si (yanacaq), AJ Walter Aviation Ltd. (ehtiyat hissələri), Aircraft Maintenance & Engineering Corporation (təyyarə mühərriklərinin əsaslı təmiri və texniki xidmət), Silk Way Group (təyyarələrə texniki xidmət), Silk Row Travel MMC (satış və marketing), SITA (rabitə), Chelebi Aviation Holding (yerüstü xidmət və kommersiya) və ASG Business Aviation Group (yerüstü xidmət) daxil idi.

Alınmış avanslar Qrup tərəfindən hava gəmilərinə texniki xidmətlərin göstərilməsinə görə, əsasən xarici aviaşirkətlər tərəfindən ödənilən avanslardır.

Digər vergilər üzrə kreditor borcları əsasən torpaq, gəlir vergisi, sosial və ödəmə mənbəyində tutulan vergilər üzrə yaranan öhdəliklərdən ibarətdir. ƏDV üzrə debitor borclarla əvəzləşdirdikdən sonra, 31 dekabr 2020-ci il tarixinə digər vergilər üzrə kreditor borclarına əsasən 1,497 AZN məbləğində sosial vergilər, 2,535 AZN məbləğində satış üzrə ƏDV və 461 AZN məbləğində digər vergilər daxil olmuşdur (Qeyd 14). 31 dekabr 2019-cu il tarixinə digər vergilər üzrə kreditor borclarına əsasən 2,183 AZN məbləğində sosial vergilər, 1,244 AZN məbləğində yanacaq ixrac vergisi və 7,259 AZN məbləğində digər vergilər daxil olmuşdur.

Qrupun ticarət və digər kreditor borcları ilə bağlı valyuta riskləri 24 sayılı Qeyddə əks olunmuşdur.

“AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI” QAPALI SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNƏ BAŞA ÇATAN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (Min Azərbaycan Manatı ilə)

23. SAİR QISAMÜDDƏTLİ ÖHDƏLİKLƏR

Qrupun digər qisamüddətli öhdəlikləri dövlətə ödənilməli vəsaitlərdən, alınmış depozitlərdən və sığorta üzrə kreditor borclarından ibarətdir. 31 dekabr 2020 və 2019-cu il tarixlərinə sığorta üzrə kreditor borcları müvafiq olaraq 6,769 AZN və 8,671 AZN olmuşdur. Hökumətə ödənilməli vəsaitlər xüsusi məqsədli layihələrlə bağlı hökumətdən alınmış vəsaitlər üzrə öhdəliyi əks etdirir. 31 dekabr 2020-ci il tarixinə hökumətə ödənilməli vəsaitlər 20,206 AZN olmuşdur (31 dekabr 2019-cu il: 36,614 AZN). Beynəlxalq satış nümayəndələrindən alınmış depozit balansı 31 dekabr 2020 və 31 dekabr 2019-cu il tarixlərinə müvafiq olaraq 751 AZN və 1,429 AZN olmuşdur. Qrup, hesabat dövründən sonrakı 12 ay ərzində müqavilələrin biri üzrə ödəyəcəyi borclar üçün 2020-ci ildə 3,400 AZN (31 dekabr 2019: 4,325 AZN) məbləğində digər ehtiyat tanımışdır.

24. MALİYYƏ ALƏTLƏRİ VƏ RİSKİN İDARƏ EDİLMƏSİ

Qrup adi fəaliyyətində kredit, likvidlik və bazar risklərinə məruz qalır. Qrup bu növ risklərə qarşı hər hansı hedcinq tədbirləri nəzərdə tutmur.

Kapitalın idarə olunması

Qrup fasiləsizlik prinsipi ilə fəaliyyətinə davam etməsini təmin etmək üçün kapitalını idarə edir.

Qrupun kapital strukturu Qrupun xalis borclarından və səhmdarların zərərlərindən (səhmdar kapitalı və yığılmış zərərdən ibarət) ibarətdir.

Azərbaycan Respublikası qanunvericiliyinin tələblərinə görə Qrup mənfi kapital mövqeyini həmin kapitalın yarandığı ildən sonrakı ildə düzəltməlidir (rəhbərliyin fasiləsizliklə bağlı açıqlamaları üçün 2 sayılı qeydə baxın). Bundan başqa, Qrupa qarşı digər kənar icbari kapital tələbləri yoxdur.

Kredit riski

Kredit riski kontragentin müqavilə öhdəliklərini yerinə yetirməməsi nəticəsində Qrupun məruz qala biləcəyi maliyyə zərərlərini nəzərdə tutur. Qrup yalnız ödəmə qabiliyyəti olan kontragentlərlə sövdələşmələr aparmaq və müvafiq hallarda kontragentlərin müqavilə öhdəliklərini pozmalarından irəli gələn riskləri azaltmaq üçün bir vasitə kimi kifayət həcmdə girov tələb etmək prinsipini qəbul etmişdir.

Ticarət debitor borcları müxtəlif sənaye sahələri və coğrafi ərazilər üzrə paylanmış çoxlu sayda müştərilərdən ibarətdir. Ticarət debitor borclarının maliyyə vəziyyəti üzrə davamlı kredit qiymətləndirmələri aparılır. Qrupun biletlərinin əksər hissəsi BSP-yə (Beynəlxalq Hava Daşımaları Assosiasiyası tərəfindən təşkil olunan hava yolları şirkəti və satış agentləri arasında klirinq sistemi) üzv olan agentlər tərəfindən satılır. BSP agentlərindən alınacaq vəsaitlərin qalığı (GKZ daxil olmaqla brutto məbləğ) 31 dekabr 2020-ci il tarixinə ticarət debitor borclarının 20%-ni və ya 9,067 AZN təşkil etmişdir (31 dekabr 2019: 26,241 AZN və ya 42%).

Sərnişin, yük daşımaları və ölkə üzərindən uçuş xidmətlərinin satışı əsasən Beynəlxalq Hava Daşımaları Assosiasiyası (IATA) tərəfindən təsdiqlənmiş satış agentləri və onlayn satışlar vasitəsilə həyata keçirilir. Bütün IATA agentləri akkreditasiya olunmaq üçün fəaliyyət göstərdiyi ölkəyə tətbiq edilən minimum maliyyə meyarlarına cavab verməlidir. IATA Agentlik Proqramı vasitəsilə maliyyə meyarlarının yerinə yetirilməsinə davamlı nəzarəti həyata keçirir. IATA agentlərindən alınacaq vəsaitlərin qalığı (GKZ daxil olmaqla brutto məbləğ) 31 dekabr 2020-ci il tarixinə ticarət debitor borclarının 24%-ni və ya 11,056 AZN təşkil etmişdir (31 dekabr 2019: 15,160 AZN və ya 25%). Belə satış agentləri ilə bağlı kredit riskləri diversifikasiya (müxtəliflik) səbəbindən nisbətən daha azdır. Qrup davamlı olaraq BSP və IATA üzrə kredit risklərinin monitorinqini aparır. Rəhbərliyin fikrincə, Qrupun BSP və IATA ilə uzunmüddətli və

“AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI” QAPALI SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNƏ BAŞA ÇATAN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (Min Azərbaycan Manatı ilə)

sabit işgüzar münasibətləri, eləcə də sağlam ödəniş tarixçəsi olduğundan, onun BSP və/və ya IATA ilə bağlı mühüm kredit riskləri yoxdur.

Kredit riskinə məruzqalma

Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri istisna olmaqla maliyyə aktivlərinin balans dəyəri maksimal kredit riskini əks etdirir, çünki pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri üzrə kredit riskinə məruzqalma kassadakı kiçik məbləğlər həcmində azalır. Hesabat tarixinə maksimal kredit riski aşağıdakı kimi olmuşdur:

Balans məbləği	31 dekabr 2020-ci il	31 dekabr 2019-cu il
Əlaqəli tərəflərdən alınacaq məbləğlər	5,372	8,858
Ticarət debitor borcları	45,416	61,841
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	44,726	34,876
Cəmi	95,514	105,575

31 dekabr 2020 və 31 dekabr 2019-cu il tarixlərinə əsasən bir yerli bankda saxlanılan nağd vəsaitlər və bank qalıqları müvafiq olaraq 22,987 AZN və 28,334 AZN olmuşdur.

Bazar riski

Qrupun fəaliyyətləri onu əsasən xarici məzənnələrdə və faiz dərəcələrində baş verən dəyişikliklərlə bağlı olan maliyyə risklərinə məruz qoyur (aşağıda qeyd olunmuşdur).

Faiz dərəcəsi riski

Qrup bazarda üstünlük təşkil edən faiz dərəcələrində dəyişikliklərin öz maliyyə nəticələri və nağd vəsaitlərinin hərəkətinə təsiri ilə bağlı riskə məruz qalır. Faiz dərəcəsinin dəyişməsi əsasən icarə öhdəliklərinə, kreditlərə və borc vəsaitlərinin məbləğinə onlar üzrə pul vəsaitlərinin hərəkətinə dəyişməklə təsir edir. İcarə öhdəlikləri də daxil olmaqla yeni borc vəsaitləri alan zaman rəhbərlik Qrup üçün hansı faiz dərəcəsinin (sabit və yaxud üzən) borcun bütün qaytarılma müddətində daha əlverişli olacağı barədə öz mülahizəsi əsasında qərar verir.

Üzən faiz dərəcəli maliyyə alətləri üçün pul vəsaitlərinin həssaslıq təhlili

Üzən faiz dərəcələrinin artması aşağıda qeyd edildiyi kimi 31 dekabr 2020-ci il və 31 dekabr 2019-cu il tarixlərinə mənfəət və ya zərər və kapitalı aşağıda göstərilmiş məbləğlərdə azalda bilərdi. Bu təhlil hesabat dövrünün sonuna baş verməsi Qrup tərəfindən kifayət qədər mümkün hesab edilən faiz dərəcələrinin dəyişkənliyinə əsaslanır.

Təhlillərdə bütün digər dəyişən göstəricilərin, xüsusilə də valyuta məzənnələrinin sabit qalması ehtimal edilir.

31 dekabr	Mənfəət və ya (zərər) / Kapital	
	31 dekabr 2020-ci il	31 dekabr 2019-cu il
ABŞ dolları ilə 3 aylıq LIBOR + 0.2% artım (2019: + 0.2% artım)	(1,774)	(2,597)
ABŞ dolları ilə 1 aylıq LIBOR + 0.1% artım (2019: + 0.1% artım)	(6)	(16)
Pul vəsaitlərinin hərəkətinin həssaslığı	(1,780)	(2,613)

“AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI” QAPALI SƏHMDAR CƏMIYYƏTI

31 DEKABR 2020-CI İL TARİXİNƏ BAŞA ÇATAN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (Min Azərbaycan Manatı ilə)

Üzən faiz dərəcələrinin azalması mənfəət və ya zərər və kapitalı eynilə yuxarıdakı cədvəldə göstərilmiş məbləğlərdə artırma bilərdi.

Xarici valyuta riski

Qrup mandatdan başqa digər valyutada ifadə olunmuş gəlirlər, satınalmalar, borc vəsaitləri və icarələr ilə əlaqədar valyuta risklərinə məruz qalır. Bu əməliyyatlar əsasən AVRO və ABŞ dolları ilə aparılmışdır. Qrup müntəzəm qaydada valyuta məzənnələrində dəyişkənlikləri təhlil edir.

Xarici valyuta ilə bağlı həssaslıq təhlili

Qrup əsasən AZN-in ABŞ dollarına və AVRO-ya qarşı mübadilə məzənnəsində dəyişikliklərlə bağlı risklərə məruz qalır.

Qrupun xarici valyuta ilə ifadə olunan monetar aktivlərinin və öhdəliklərinin hesabat tarixinə olan balans dəyəri aşağıda təsvir edilmişdir. Bu məlumat digər valyutalarda ifadə olunmuş aktivlər və öhdəliklər olmadan təqdim edilir, çünki onlar Qrupun konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına əhəmiyyətli təsir göstərmir. Əlaqəli tərəflərə ödəniləcək və yaxud əlaqəli tərəflərdən alınacaq məbləğlər əlaqəli tərəflərlə aparılan əməliyyatlarla əlaqədar alınmış və yaxud verilmiş avans məbləğlərini əhatə etmir, çünki belə maddələr monetar hesab olunmur.

31 dekabr 2020-ci il	AZN	ABŞD	AVRO	Digər	Cəmi
Ticarət debitor borcları	21,220	7,962	866	3,572	33,620
Əlaqəli tərəflərdən alınacaq məbləğlər	1,731	-	-	-	1,731
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	2,524	35,920	5,147	1,135	44,726
Cəmi maliyyə aktivləri	25,475	43,882	6,013	4,707	80,077
Ticarət və digər kreditör borcları	61,059	2,835	2,018	389	66,301
Əlaqəli tərəflərə ödənilməli məbləğlər	15,374	-	-	-	15,374
Heyətlə bağlı kreditör borcları	11,546	-	-	-	11,546
Kreditlər və borc vəsaitləri	811,840	1,332,558	39,393	-	2,183,791
İcarə öhdəlikləri	-	334,158	-	-	334,158
Cəmi maliyyə öhdəlikləri	899,819	1,669,551	41,411	389	2,611,170
Açıq mövqe	(874,344)	(1,625,669)	(35,398)	4,318	(2,531,093)
31 dekabr 2019-cu il	AZN	ABŞD	AVRO	Digər	Cəmi
Ticarət debitor borcları	11,729	19,398	4,265	14,032	49,424
Əlaqəli tərəflərdən alınacaq məbləğlər	6,625	-	-	-	6,625
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	1,254	25,108	6,961	1,636	34,959
Cəmi maliyyə aktivləri	19,608	44,506	11,226	15,668	91,008
Ticarət və digər kreditör borcları	114,558	3,622	2,763	1,700	122,643
Əlaqəli tərəflərə ödənilməli məbləğlər	8,060	-	-	-	8,060
Heyətlə bağlı kreditör borcları	14,361	-	-	-	14,361
Kreditlər və borc vəsaitləri	761,988	1,280,615	35,598	-	2,078,201
İcarə öhdəlikləri	-	390,699	-	-	390,699
Cəmi maliyyə öhdəlikləri	898,967	1,674,936	38,361	1,700	2,613,964
Açıq mövqe	(879,359)	(1,630,430)	(27,135)	13,968	(2,522,956)

“AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI” QAPALI SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNƏ BAŞA ÇATAN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (Min Azərbaycan Manatı ilə)

Həssaslıq təhlili

Manatın məzənnəsinin yuxarıda qeyd edilmiş valyutalara qarşı azalması, 31 dekabr 2020 və 31 dekabr 2019-cu il tarixlərinə mənfəət və ya zərər və kapitalı aşağıda göstərilmiş məbləğdə azalda bilərdi. Bu təhlil hesabat dövrünün sonunda baş verməsi Qrup tərəfindən kifayət qədər mümkün hesab edilən xarici valyuta məzənnələrində dəyişkənliyə əsaslanır. Təhlillərdə bütün digər dəyişən göstəricilərin, xüsusilə də faiz dərəcələrinin sabit qalması ehtimal edilir.

31 dekabr 2020-ci il	ABŞD	AVRO	Digər	Cəmi
AZN məzənnəsinin 10% azalması	(162,567)	(3,540)	432	(165,675)

31 dekabr 2019-cu il	ABŞD	AVRO	Digər	Cəmi
AZN məzənnəsinin 10% azalması	(163,043)	(2,714)	1,397	(164,360)

AZN məzənnəsinin yuxarıda qeyd edilmiş valyutalara qarşı möhkəmlənməsi bütün digər dəyişənlərin sabit qalması şərtilə yuxarıda göstərilən valyutalara yuxarıdakı məbləğlərlə eyni lakin əks təsir göstərə bilər.

Likvidlik riski

Likvidlik riski Qrupun bütün öhdəliklərini vaxtında yerinə yetirə bilməməsi və gələcək tələbləri ilə bağlı ehtiyaclarını maliyyələşdirə bilməməsi ilə bağlı riskdir.

Qrupda likvidliyinin idarə edilməsi baş rəhbərlik tərəfindən həyata keçirilir və aşağıdakı tədbirlərdən ibarətdir:

- Qrup, öhdəliklərini vaxtında yerinə yetirməsi istiqamətində kifayət edəcək likvidliyin təmin edilməsi üçün gələcək pul vəsaitlərinin gündəlik monitorinqini aparır. Buna zərurət yarandıqca pul vəsaitləri fondlarının artırılması aiddir;
- Gözlənilən pul vəsaitlərinin hərəkətini nəzərə alaraq, Qrupun likvidliyinin dəyişkən proqnozlarını aparmaq;
- Borcun maliyyələşdirilməsi planlarını işləyib hazırlamaq;
- Ehtiyat krediti xətti daxil olmaqla, müxtəlif kredit xətlərini dəstəkləmək.

Likvidlik mənbələri coğrafi ərazi, tədarükçülər, məhsul və müddət üzrə müxtəlifliyi saxlamaq üçün rəhbərlik tərəfindən mütəmadi olaraq nəzərdən keçirilir.

Qrupun rəhbərliyi, Qrupun Azərbaycan Respublikası iqtisadiyyatındakı strateji əhəmiyyətini nəzərə alaraq ölkəyə, ölkədən kənara və ölkə daxilində edilən yerli və beynəlxalq uçuşların fasiləsizliyini təmin etmək məqsədilə Azərbaycan Respublikası dövləti tərəfindən Qrupun fəaliyyətinə dəstəyin göstəriləcəyinə inanır. Rəhbərlik Qrupun baş dövlət hava limanı və ölkədə hava nəqliyyatı xidmətlərinin əsas təminatçısı kimi əhəmiyyətini nəzərə alaraq Azərbaycan Respublikası Hökumətindən lazımı maliyyə dəstəyini alacağını və bununla əməliyyatlarını davam etdirə biləcəyini düşünür.

Aşağıdakı cədvəldə Qrupun qeyri-derivativ maliyyə öhdəliklərinin müqavilə üzrə qalan ödəmə müddətlərinin təfərrüatları açıqlanır. Cədvəl Qrupdan ödənişin tələb oluna biləcəyi ən erkən tarixə əsaslanmaqla maliyyə öhdəlikləri üzrə diskontlaşdırılmamış pul daxilolmaları əsasında hazırlanmışdır.

“AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI” QAPALI SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNƏ BAŞA ÇATAN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (Min Azərbaycan Manatı ilə)

	31 dekabr 2020-ci il			
	1 il ərzində	1 ildən 5 ilədək	5 ildən artıq	Cəmi
İcarə öhdəlikləri	72,689	243,866	70,259	386,814
Kreditlər və borc vəsaitləri	963,088	1,109,070	274,455	2,346,613
Ticarət və digər kreditör borcları	66,301	-	-	66,301
Əlaqəli tərəflərə ödənilməli məbləğlər	15,374	-	-	15,374
İşçi heyəti ilə bağlı kreditör borcları	11,546	-	-	11,546
Cəmi maliyyə öhdəlikləri	1,128,998	1,352,936	344,714	2,826,648

	31 dekabr 2019-cu il			
	1 il ərzində	1 ildən 5 ilədək	5 ildən artıq	Cəmi
İcarə öhdəlikləri	75,564	254,561	135,480	465,605
Kreditlər və borc vəsaitləri	727,546	1,304,801	590,469	2,622,816
Ticarət və digər kreditör borcları	122,643	-	-	122,643
Əlaqəli tərəflərə ödənilməli məbləğlər	8,060	-	-	8,060
İşçi heyəti ilə bağlı kreditör borcları	14,361	-	-	14,361
Cəmi maliyyə öhdəlikləri	948,174	1,559,362	725,949	3,233,485

Ədalətli dəyər və balans dəyəri

Qrup maliyyə alətlərinin ədalətli dəyərini müəyyən etmək və açıqlamaq üçün 3 saylı Qeyddə qeyd olunan iyerarxiyadan istifadə edir.

Rəhbərlik hesab edir ki, 31 dekabr 2020-ci il tarixinə ədalətli dəyəri balans dəyərindən 163,514 AZN (31 dekabr 2019: 113,921 AZN) az olan uzunmüddətli kreditlər və borc vəsaitləri istisna olmaqla, Qrupun yuxarıda qeyd olunan iyerarxiyanın 2-ci Səviyyəsində təsnifləşdirilən maliyyə aktivləri və öhdəliklərinin (pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri, ticarət debitor borcları, ticarət kreditör borcları və s.) ödəmə müddətləri nisbətən qısa olduğundan və faiz dərəcələri bazar faiz dərəcələrini əks etdirdiyindən onların balans dəyəri ədalətli dəyərində yaxındır. Maliyyə alətlərinin ehtimal olunan ədalətli dəyəri Qrup tərəfindən mövcud bazar məlumatlarından və uyğun qiymətləndirmə metodologiyalarından istifadə etməklə müəyyən edilmişdir. Buna baxmayaraq, ehtimal olunan ədalətli dəyəri müəyyən etmək məqsədilə bazar məlumatlarını şərh etmək üçün mülahizələrin irəli sürülməsi vacibdir.

Rəhbərlik maliyyə alətlərinin ədalətli dəyərini müəyyən etmək üçün bütün mövcud bazar məlumatlarından istifadə etmişdir.

25. ŞƏRTİ ÖHDƏLİKLƏR VƏ TƏƏHHÜDLƏR

İcarə öhdəlikləri

Qısamüddətli və aşağı dəyərli icarə öhdəliklərinə əsasən 3,433 AZN məbləğində mühərrik, təyyarə ehtiyat hissələri və əmlak icarəsi müqavilələri daxildir. Qrupun bütün müqavilələrini yeniləmək ehtimalını nəzərə alaraq, əməliyyat icarəsi ilə bağlı bütün müqavilələrdə bazar araşdırmasına dair şərtlər nəzərdə tutulmuşdur. Qrup icarə müddəti bitdikdə icarədə olan aktivi almaq hüququna malik deyildir.

İcarə müqavilələrinə sabit və dəyişən icarə ödənişləri aiddir ki, belə ödənişlər də uçuş saatlarına və dövrünə görə dəyişir.

“AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI” QAPALI SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNƏ BAŞA ÇATAN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (Min Azərbaycan Manatı ilə)

	31 dekabr 2020-ci il	31 dekabr 2019-cu il
Sabit ödənişlər	2,938	5,818
Dəyişən ödənişlər	1,388	2,826
Cəmi ödənişlər	4,326	8,644

Sabit və dəyişən icarə ödənişləri əsasən ABŞ dolları ilə aparılır.

Kapital qoyuluşu öhdəlikləri

Qrup Boeing şirkəti ilə dörd Boeing 787-8 və səkkiz Boeing 737-8 təyyarəsinin alınmasını razılaşdırmışdır. Qrup razılaşdırılmış ödəniş cədvəllərinə uyğun olaraq çatdırılmadan əvvəl ödənişlər etməyi öhdəsinə götürür. Əldə edilmiş son razılaşmalara görə bütün təyyarələr üzrə çatdırılma və gözlənilən çatdırılma öncəsi ödənişlər 2024 və 2025-ci illərə təxirə salınmışdır.

Qrupun qeyd olunan təchizatçı ilə müqavilə şərtləri ona təyyarənin alış qiymətini açıqlamağa icazə vermir.

Digər kapital öhdəliklərinə ümumi məbləği 18,130 AZN olan simulyator avadanlığının, Hava Məkanının Səmərəliliyi Mərkəzinin, ixtisaslaşdırılmış avadanlıq və proqram təminatının, avtomatlaşdırılmış rabitə və arxiv sistemlərinin alınması və tikintisi üçün müqavilələr daxildir.

Vergi öhdəlikləri

Azərbaycan Respublikasında vergi sistemi inkişaf etməyə davam edir və qanunvericilik bazasında davamlı dəyişikliklərlə səciyyələnir. Normativ sənədlərə şərhlər və məhkəmə qərarları bəzən bir-birinə əks xarakter daşıyır və vergi orqanları tərəfindən müxtəlif yöndə şərh edilə bilər. Vergilərin hesablanması düzgünlüyü, yüksək məbləğdə cərimələr, penyalar və faiz cərimələri tətbiq etmək səlahiyyətləri olan bir sıra vergi orqanları tərəfindən yoxlanılır və araşdırılır. Vergi ili vergi orqanları tərəfindən sonrakı 3 təqvim ili ərzində yoxlanıla bilər, lakin bəzi hallarda vergi ili daha uzun müddətə açıq qala bilər. Azərbaycan Respublikasındakı son hadisələr vergi orqanlarının vergi qanunvericiliyinin şərh edilməsi və tətbiqi zamanı daha sərt mövqe tutduqlarını göstərir.

Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsi Azərbaycanda vergitutmanın ümumi prinsiplərini, vergi məbləğlərinin təyin olunması, ödənilməsi və yığılması qaydalarını, eləcə də vergi ödəyicilərinin və vergi orqanlarının hüquq və məsuliyyətlərini müəyyən edir. Vergi Məcəlləsində hava nəqliyyatı xidmətlərini tənzimləyən müddəalar nəzərdə tutulmayıb. Ödəmə mənbəyində vergi və əlavə dəyər vergisi məqsədləri üçün belə xidmətlər beynəlxalq daşımalar kateqoriyasında əks olunur, mənfəət vergisi məqsədləri üçün isə ümumi xidmətlər göstərilir. Bu xidmət kateqoriyaları ilə bağlı bütün bəndlər ümumi xarakter daşıyır və şərh olunmalıdır. Bu səbəbdən hava nəqliyyatı ilə yük daşıma xidmətlərinin şərh qeyri-müəyyənlik və mühakimələrlə bağlıdır.

Bu hallar, Azərbaycan Respublikasında başqa ölkələrlə müqayisədə daha ciddi vergi riskləri yarada bilər. Rəhbərlik hesab edir ki, o, Azərbaycan Respublikasının müvafiq qanunvericiliyinə, normativ sənədlərə, rəsmi şərhlərə və məhkəmə qərarlarına əsaslanmaqla Qrupun vergi öhdəliklərini kifayət dərəcədə düzgün müəyyən etmişdir. Lakin, müvafiq orqanların vergi qanunvericiliyinə şərhləri fərqli ola bilər və həmin orqanlar öz şərhlərini məcburi tətbiq etdiyi təqdirdə, onların konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına mühüm təsiri ola bilər.

“AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI” QAPALI SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNƏ BAŞA ÇATAN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (Min Azərbaycan Manatı ilə)

Bu konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının buraxılması tarixinə, Qrupda vergi yoxlması aparılır. Rəhbərlik hesab edir ki, davam edən vergi yoxlması ilə bağlı Qrupun 31 dekabr 2020-ci il tarixində başa çatan il üzrə konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına əlavə ehtiyatın daxil edilməsi tələb olunmur.

Əməliyyat mühiti

Azərbaycan kimi inkişaf etməkdə olan ölkələrin bazar mühiti inkişaf etmiş ölkələrlə müqayisədə iqtisadi, siyasi və sosial, hüquqi və qanunvericiliklə əlaqəli risklər daxil olmaqla müxtəlif risklərə daha çox məruz qalır. Azərbaycanda biznes fəaliyyətinə təsir edən qanun və qaydalar sürətlə dəyişməkdədir, vergi qanunvericiliyi və normativ baza müxtəlif formalarda şərh edilməkdədir. Azərbaycan iqtisadiyyatının gələcək sabitliyinə dövlətin həyata keçirdiyi müvafiq islahatlar və dəyişikliklər, eləcə də iqtisadi, maliyyə və monetar tədbirlərin effektivliyi güclü təsir göstərir.

Azərbaycan böyük həcmdə neft və qaz istehsal və ixrac etdiyi üçün iqtisadiyyatı dünya bazarındakı neft və qazın qiymətinin dəyişməsinə xüsusilə həssasdır. Neft qiymətləri, bu konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının dərc edildiyi tarixə qədər 2020-ci ilin mart ayında 40%-dan çox düşməsindən sonra xeyli dərəcədə bərpa olunsa da, manatın əsas valyutalar qarşısında zəifləməsi riski qalmaqdadır.

Qrupun rəhbərliyi bununla əlaqəli hadisələri nəzarətdə saxlayır və yaxın gələcəkdə Qrupun fəaliyyətinin dayanıqlılığını və inkişafını təmin etmək üçün zəruri olan tədbirlər görür. Qrupun gələcək fəaliyyətinə və maliyyə nəticələrinə gələcək iqtisadi və siyasi hadisələrin təsiri əhəmiyyətli ola bilər.

26. ƏLAQƏLİ TƏRƏFLƏRLƏ ƏMƏLİYYATLAR

Əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar

Tərəflər bir qayda olaraq, birgə nəzarət altında olduqları zaman, yaxud əgər bir tərəf digər tərəfə nəzarət etmək imkanına; və yaxud maliyyə və fəaliyyət ilə bağlı qərarlarına təsir göstərmək və ya digər tərəfə birgə nəzarət etmək imkanına malikdirsə əlaqəli tərəflər hesab edilir. Hər bir əlaqəli tərəflə bütün mümkün münasibətlər nəzərdən keçirilən zaman onların yalnız hüquqi forması deyil, həm də iqtisadi mahiyyəti də nəzərə alınır.

Əlaqəli tərəflər Qrupun səhmdarlarından və həmin səhmdarların (ayrılıqda və yaxud birlikdə) nəzarət hüququ verən səhmlərə sahib olduğu digər şirkətlərdən ibarətdir. Azərbaycan Hökuməti Qrupun 100% səhm payına sahibdir. Qrupun Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə və digər təşkilatlarla əhəmiyyətli sövdələşmələri, (Azərbaycan Respublikası Hökuməti tərəfindən nəzarət edilən, birgə nəzarət edilən və yaxud Azərbaycan Respublikası Hökumətinin təsirinə məruz qalan) əsasən alınmış kreditləri və gömrük xərclərini əhatə edir.

Qrupun əsas rəhbər heyətinin əmək haqqı, 31 dekabr 2020-ci il tarixində başa çatan il üçün işçilərin qısamüddətli mükafatları formasında 284 AZN (31 dekabr 2019: 420 AZN) təşkil etmişdir.

“AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI” QAPALI SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

**31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNƏ BAŞA ÇATAN İL ÜZRƏ
KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR
(Min Azərbaycan Manatı ilə)**

İl ərzində Qrup əlaqəli tərəflərlə aşağıdakı ticarət sövdələşmələrini bağlamışdır:

	Qeydlər	31 dekabr 2020-ci il tarixinə başa çatan il üzrə	
		Əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar	Kateqoriya üzrə cəmi
Daşımalar üzrə gəlirlər və digər gəlirlər	5		335,236
- ümumi nəzarətdə olan müəssisələr		2,724	
Əməliyyat xərcləri (yanacaq xərci, sığorta xərci və digər)	6		540,149
- ümumi nəzarətdə olan müəssisələr		59,593	
Maliyyə xərcləri	7		83,966
- ümumi nəzarətdə olan müəssisələr və digər əlaqəli tərəflər		69,017	

	Qeydlər	31 dekabr 2019-cu il tarixinə başa çatan il üzrə	
		Əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar	Kateqoriya üzrə cəmi
Daşımalar üzrə gəlirlər və digər gəlirlər	5		1,008,459
- ümumi nəzarətdə olan müəssisələr		5,878	
Əməliyyat xərcləri (yanacaq xərci, sığorta xərci və digər)	6		949,588
- ümumi nəzarətdə olan müəssisələr		126,554	
Maliyyə xərcləri	7		111,185
- ümumi nəzarətdə olan müəssisələr və digər əlaqəli tərəflər		91,277	

Hesabat dövrünün sonuna hesablaşmalar üzrə qalıqlar aşağıdakı kimidir:

	Qeydlər	31 dekabr 2020-ci il		31 dekabr 2019-cu il	
		Əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar üzrə qalıqlar	Kateqoriya üzrə cəmi	Əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar üzrə qalıqlar	Kateqoriya üzrə cəmi
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	16		44,726		34,959
- ümumi nəzarətdə olan müəssisələr		25,439		28,331	
Ticarət və digər debitor borcları	15		71,892		86,759
- ümumi nəzarətdə olan müəssisələr		1,731		6,625	
Ticarət və digər kreditor borcları	22		108,517		167,266
- ümumi nəzarətdə olan müəssisələr		15,374		8,060	
Kreditlər və borc vəsaitləri	18		2,183,791		2,078,201
- səhmdarlar və digər əlaqəli tərəflər		2,147,809		2,042,662	
Digər qısamüddətli öhdəliklər	23		31,507		51,226
- ümumi nəzarətdə olan müəssisələr və digər əlaqəli tərəflər		26,975		45,285	